

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU JAROCIŃSKIEGO
W ROKU 2019**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W JAROCINIE

Jarocin luty 2020

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH .	4
II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA.....	13
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	17
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH.....	21
V. INNE CZYNNOSCI PROWADZONE W RAMACH NADZORU SANITARNEGO.....	23
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	24
VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	41
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	51
IX. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	62
X. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	80
XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII	82
ZAKOŃCZENIE.....	83

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu jarocińskiego w 2019 r. było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka. Powyższy cel realizowany był w oparciu o regulacje prawne, w szczególności o ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2019 poz. 59).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie wykonywała zadania zgodnie z „Planem zasadniczych zamierzeń na rok 2019” oraz przeprowadzała kontrole w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymanych zgłoszeń i wytycznych.

Realizowano różnorodne działania edukacyjno-informacyjne na rzecz umacniania zdrowia jednostki oraz całego społeczeństwa powiatu jarocińskiego.

W działalności laboratoryjnej jak i w działalności kontrolnej doskonalono wdrożone systemy zarządzania zgodnie z normami PN-EN ISO/IEC 17025 i PN-EN ISO/IEC 17020, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników badań i kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze zdrowia ludzkiego.

Realizowano system ciągłego podnoszenia poziomu kształcenia pracowników.

W 2019 r., podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowano współpracę z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Inspekcją Weterynaryjną, Starostwem Powiatowym, Urzędami Miast i Gmin, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, lokalną prasą i lokalnym radiem ELKA.

W przedkładanej ocenie ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, zawodowych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie.

Prezentowane w niniejszym opracowaniu dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2019 realizowanych w ramach programu badań statystycznych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

I.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W roku 2019 tak jak w latach ubiegłych sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowała się pomyślnie. Nie zanotowano żadnego zachorowania na **dur brzuszny**. Podobnie jak w latach ubiegłych nie notowano również zachorowań na **dury rzekome**.

Odnotowano nieznaczny wzrost zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* z 4 przypadków (wsp. zap. 5,57) w roku 2018 do 5 (wsp. zap. 6,98) w roku 2019. Wszystkie przypadki potwierdzone laboratoryjnie. Zachorowania wystąpiły na terenie wsi (3 przypadki) i w mieście (2 przypadki). Dotyczyły one w 3 przypadkach kobiet, a w 2 przypadkach mężczyzn.

W 4 przypadkach zachorowanie wywołała pałeczka *Salmonella enteritidis*, natomiast w 1 przypadku – *Salmonella typhimurium*.

W roku 2019 zarejestrowano 2 przypadki zachorowania (wsp. zap. 2,79) na **czerwonkę** w ognisku domowym wywołane przez *Shigella sonnei*. Osoby zamieszkałe na wsi.

Zarejestrowano wzrost zachorowań wywołanych przez *Escherichia coli enteropatogenną* z 7 przypadków (wsp. zap. 9,75) w 2018 r. do 10 przypadków (wsp. zap. 13,97) w roku 2019. Zachorowania wystąpiły na wsi (7 przypadków) i w mieście (3 przypadki). Dotyczyły one 5 kobiet i 5 mężczyzn.

Odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* z 1 przypadku (wsp. zap. 1,39) do 2 (wsp. zap. 2,79) w 2019 r. Zachorowanie dotyczyło 1 kobiety i 1 mężczyzny zamieszkałych na wsi.

Zarejestrowano znaczny wzrost wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Rotawirusy* z 35 przypadków (wsp. zap. 48,77) w 2018 r. do 74 przypadków (wsp. zap. 103,36) w roku 2019. Zachorowania dotyczyły 34 dziewcząt i 40 chłopców i wystąpiły w 51 przypadkach na wsi, a w 23 w mieście. Natomiast zarejestrowano 23 przypadki wywołane przez *Norowirusy* (wsp. zap. 32,13). Zachorowania dotyczyły 12 kobiet i 11 mężczyzn zamieszkałych w 13 przypadkach na wsi, a w 10 w mieście. Nieznacznie wzrosła liczba zachorowań wywołanych przez *Adenowirusy* z 6 przypadków (wsp. zap. 8,36) w 2018 do 10 przypadków (wsp. zap. 13,97) w 2019 r. Zachorowania wystąpiły w mieście (3 przypadki) i na wsi (7 przypadki) i dotyczyły 5 dziewczynek i 5 chłopców.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano znaczny wzrost zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2** i zarejestrowano ich ogółem **97** (wsk. zap. 6266,15), a w roku 2018 było ich **58** (wsk. zap. 3670,89).

W **13** przypadkach, biegunek nie poddano badaniu laboratoryjnemu, były to przypadki leczone ambulatoryjnie.

Z ogółu zachorowań w 2019 r. **84** przypadki zachorowań na **biegunki do lat 2** poddano hospitalizacji.

W roku 2019 zarejestrowano **3** zachorowania na **WZW A** (wsp. zap. 4,19) w ognisku domowym.

W 2019 r. tak jak w latach ubiegłych nie zanotowano ani jednego zatrucia pokarmowego wywołanego **enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami, jersiniozą**.

I.2. Ogniska zachorowań

W roku 2019 na terenie powiatu jarocińskiego odnotowano **2** ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych. W jednym uczestniczyły dwie osoby z Gruzji, a czynnikiem etiologicznym była *Shigella sonnei*. W drugim ognisku uczestniczyły trzy osoby, a czynnikiem etiologicznym był *Hepatitis viralis A*. Wszystkie przypadki były hospitalizowane.

Zarejestrowano natomiast **10 innych ognisk** zachorowań, których czynnikiem etiologicznym była *Varicella*. Ogniska **ospy wietrznej** wystąpiły w **6** przedszkolach, **2** szkołach podstawowych i **1** żłobku z czego **6** znajdowało się na terenie miast, a **4** na wsi.

Ogółem w ogniskach chorowało **58** dzieci do lat 14-tu. Ani jednego przypadku z ogółu zachorowań nie poddano hospitalizacji. Wszystkie zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

I.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne

Sytuacja epidemiologiczna chorób przeciwko, którym prowadzi się szczepienia ochronne, tak jak w latach ubiegłych kształtowała się dość pomyślnie.

W roku 2019 nie zanotowano żadnego zachorowania na **tężec, różyczkę, ostre porażenie wiotkie, krztusiec** oraz **odrę**.

W roku 2019 zarejestrowano nieznaczny wzrost zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** - **4** przypadki (wsp. zap. 4,19), a w 2018 r. **3** przypadki (wsp. zap. 4,18). Wyżej wymienione zachorowanie w 2019 r. zakwalifikowano jako - **2** przewlekłe,

2 - nieokreślone, które dotyczyły 1 kobiety zamieszkałej w mieście i 3 kobiet zamieszkałych na wsi. Osoby nie były szczepione i nie były narażone zawodowo.

Zapadalność na **nagminne zapalenie przyusznic** w roku 2019 wykazała tendencję spadkową i wynosiła **1** przypadek (wsp. zap. 1,40), a w roku 2018 zarejestrowano **2** przypadki zachorowań (wsp. zap. 2,79). Zachorowanie w 2019 dotyczyło **1** kobiety zamieszkałej w mieście. Przypadek nie poddany uodpornieniu.

I. 4. Neuroinfekcje, choroba meningokokowa

W 2019 r. podobnie jak w roku ubiegłym odnotowano **1** przypadek **zapalenia opon mózgowych, inne i nieokreślone**. Przypadek dotyczył kobiety zamieszkałej na wsi.

I.5. Choroby odzwierzęce

Sytuacja epidemiologiczna chorób odzwierzęcych na terenie powiatu kształtowała się pomyślnie. Tak jak w latach ubiegłych nie notowano zachorowań na **włośnicę, leptospirozę oraz wściekliznę**.

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczny wzrost zachorowań na **boreliozę** – **18** przypadków (wsp. zap. 25,14), a w roku 2018 – **1** przypadek (wsp. zap. 1,39). Przypadki dotyczyły **12** kobiet i **6** mężczyzn. Większą liczbę zachorowań odnotowano na wsi - **12**, natomiast **6** w mieście. **Dwa** przypadki należały do populacji kluczowej.

I.6. Inne choroby zakaźne

W roku 2019 nie odnotowano **kampylobakterioz, zakażenia enterokrwtocznymi szczepami E. coli**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano nieznaczny wzrost zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu C**:

- w 2018 r. **6** przypadków (wsp. zap. 8,36)
- w 2019 r. **7** przypadków (wsp. zap. 9,78).

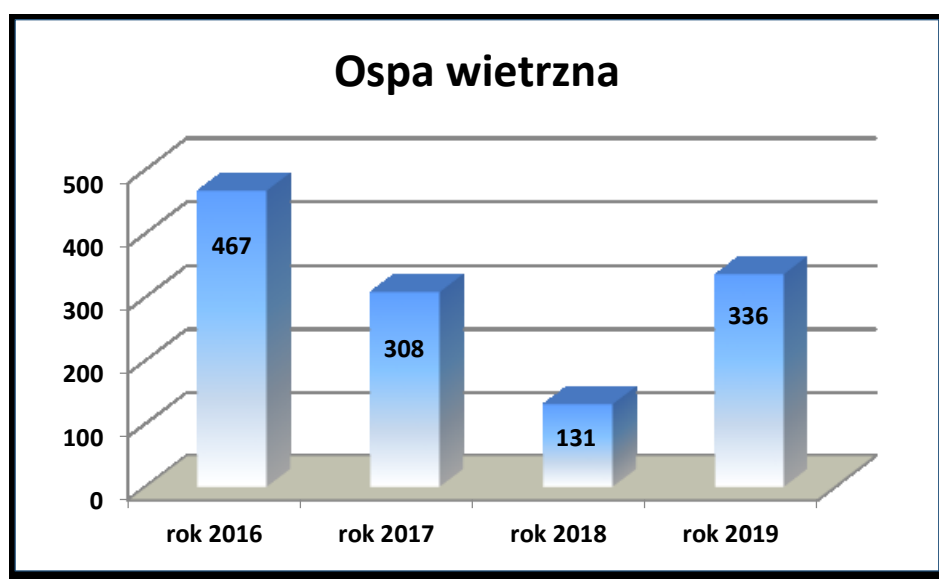
Jeden przypadek zakwalifikowano jako przewlekły, a **6** jako nieokreślone. W 2019 r. zachorowania dotyczyły **1** kobiety i **6** mężczyzn, z czego **3** osób zamieszkujących w mieście i **4** na wsi.

W 2019 r. odnotowano **1** zachorowanie na chorobę **Creutzfeldta-Jakoba** (wsp. zap. 1,40) - była to kobieta zamieszkała w mieście.

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano znaczny wzrost zachorowań na **ospę wietrzną** ze **131** (wsp. zap. 182,52) w roku 2018, do **336** (wsp.

zap. 469,31) zachorowań w roku 2019. Sezonowy wzrost zachorowań przypadł na miesiące styczeń, luty i marzec. Zachorowania te występowały zarówno w miastach (127 przypadków) jak i na wsiach (209 przypadków). Chorowało **173** mężczyzn i **163** kobiety. Najwięcej zachorowań przypadło na grupy wiekowe:

GRUPY WIEKOWE	LICZBA PRZYPADKÓW
1-4	161
5-9	115

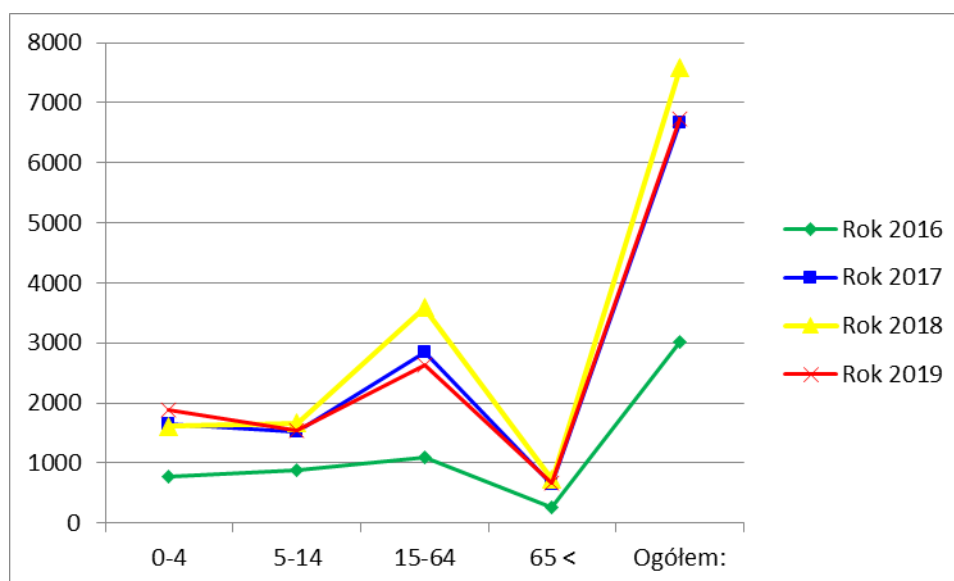
Rys. Nr 1 Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2016-2019

W porównaniu z rokiem ubiegłym zarejestrowano mniej nowo wykrytych zakażeń **HIV**, w 2019 r. - **2** przypadki (wsp. zap. 2,79), a w 2018 r. **3** (wsp. zap.4,18).

Ponadto w roku 2019 zarejestrowano **6734** zachorowania grypopodobne, natomiast potwierdzonych laboratoryjnie - **2** przypadki (wsp. zap. 2,79).

W 2019 r. obserwujemy spadek zachorowań grypopodobnych w stosunku do roku 2018.

Grupy wiekowe	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
0-4	772	1642	1616	1890
5-14	886	1529	1666	1535
15-64	1091	2857	3584	2639
65 <	266	639	728	679
Ogółem:	3015	6667	7594	6734

Rys. Nr 2 Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne z podziałem na grupy wiekowe w latach 2016-2019.

Odnotowano w 2019 r. spadek zachorowań na **plonicę**:

- w 2018 r. **19** przypadków (wsp. zap. 26,47)
- w 2019 r. **13** przypadków (wsp. zap. 18,16).

W okresie sprawozdawczym odnotowano spadek zachorowań na **różę**:

- w 2018 r. **21** przypadków (wsp. zap. 29,26)
- w 2019 r. **14** przypadków (wsp. zap. 19,55).

I.7. Gruźlica

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano **5** przypadków zachorowań. W stosunku do roku ubiegłego odnotowano nieznaczny spadek zachorowań (2018 – **6** przypadków).

I.8. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2019 r. zarejestrowano **1** zachorowanie na **kiłę wczesną**, oraz **1** zachorowanie jako inną postać **kiły nie określonej**.

I.9. Zapobieganie wściekliznie

W 2019 r. na terenie powiatu jarocińskiego zarejestrowano **80** przypadków styczości i narażenia na wściekliznę, z czego **8** osób podjęło szczepienia przeciwko wściekliznie pełnym cyklem.

I.10. Ogniska zakażeń zakładowych

W roku 2019 nie odnotowano ognisk zakażeń zakładowych.

Pracownicy pionu epidemiologii ogółem przeprowadzili **184** wywiady oraz dochodzenia epidemiologiczne.

Tab. Nr 1 Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie jarocińskim w latach 2018 -2019.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2018		2019		
			l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera	0	0	0	0	
2	A01.0	Dur brzuszny	0	0	0	0	
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C	0	0	0	0	
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	4	5,57	5	6,98
5	A02.1		posocznica	0	0	0	0
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)	0	0	2	2,79	
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	7	9,75	10	13,97
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werot.)	0	0	0	0
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0	0	0
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0	0	0
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0	0	0
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	1	1,39	2	2,79
14	A04.7-8		inne określone	0	0	0	0
15	A04.9		nie określone	0	0	0	0
16	A04		Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	1	63,29	2	129,20
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe(ogółem)	gronkowcowe	0	0	0	0
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0	0	0
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>	0	0	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0	0	0
21	A05.9		nie określone	0	0	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0	
23	A07.1	Giardioza (lamblioza)	0	0	0	0	
24	A07.2	Kryptosporydioza	0	0	0	0	
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	35	48,77	74	103,36
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	0	0	23	32,13
27	A08.2-3		inne określone	6	8,36	10	13,97
28	A08.4		nie określone	64	89,17	84	117,33
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	42	2658,23	80	5167,96	
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	32	44,59	35	48,89
31			w tym u dzieci do lat 2	15	949,37	15	968,99
32	A20	Dżuma	0	0	0	0	
33	A21	Tularemia	0	0	0	0	
34	A22	Wąglik	0	0	0	0	
35	A23	Brucelozja: nowe zachorowania	0	0	0	0	
36	A24.0	Nosacizna	0	0	0	0	
37	A27	Leptospiroza	0	0	0	0	
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO	0	0	0	0	

40	A32	Listerioza		1	1,39	0	0
41	A33-35	Tężec	ogółem	0	0	0	0
42	A33		noworodków	0	0	0	0
43	A36	Blonica		0	0	0	0
44	A37	Krzusiec		1	1,39	0	0
45	A38	Płonica (szkarlatyna)		19	26,47	13	18,16
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
48	A39.1-4		posocznica	0	0	0	0
49	A39.5-9		inna określona i nie określona	0	0	0	0
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	21	29,26	14	19,55
51	A46		róża	21	29,26	14	19,55
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	0	0	0
54	B95.0(...)		inna określona i nie określona ¹⁰	0	0	0	0
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów	0	0	0	0
56	A48.2		gorączka z Pontiac	0	0	0	0
57	A50	Kiła	wrodzona i noworodków	0	0	0	0
58	A51		wczesna	1	1,39	1	1,40
59	A52		późna	0	0	0	0
60	A53		inne postacie kily i kiła nieokreślona	0	0	1	1,40
61	A54	Rzeżączka		0	0	0	0
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0	0	0
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem	1	1,39	18	25,14
65			neuroborelioza	0	0	0	0
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0	0	0
67	A75	Dur wysypkowy		0	0	0	0
68	A78	Gorączka Q		0	0	0	0
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0	0	0
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0	0	0
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0	1	1,40
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0	0	0
75	A81		inne i nie określone	0	0	0	0
76	A82	Wścieklizna		0	0	0	0
77	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		3	4,18	8	11,17
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0	0	0
80	A81.1;A83;A85;B02.0		inne określone	0	0	0	0
81	A86		nie określone	0	0	0	0
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0	0	0
84	B00.3		opryszczkowe	0	0	0	0
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	1	1,39	1	1,40
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0	0	0
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya		0	0	0	0
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu		0	0	0	0
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika		0	0	0	0
91	A95	Żółta gorączka		0	0	0	0
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0	0	0
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99		inne określone i nie określone	0	0	0	0
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0	0	0
95	B01	Osipa wietrzna		131	182,52	336	469,31
96	B03	Osipa prawdziwa		0	0	0	0

97	B05	Odra		0	0	0	0
98	B06	Różyczka		0	0	0	0
99	B08.8	Pryszczycza		0	0	0	0
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0	3	4,19
101	B16		typu B - ostre	0	0	0	0
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	3	4,18	4	5,59
103	B17.1		typu C – ostre - ogółem	0	0	0	0
104	B17.1		typu C – ostre wg definicji UE	0	0	0	0
105	B18.2		typu C – przewlekłe i BNO	6	8,36	7	9,78
106	B17.0,2-8;B18.8-9;B19		inne i nieokreślone	0	0	1	1,40
107	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	0
108	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		3	4,18	2	2,79
109	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		2	2,79	1	1,40
110	B50-B54	Malaria (zimmica)		0	0	0	0
111	B67	Bąblowica (echinokokoza)		0	0	0	0
112	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0	0	0
113	B75	Włośnica		0	0	0	0
114	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	1	1,39	0	0
115	B95.3/G04.2;G00.1		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
116	A40.3		posocznica	1	1,39	0	0
117	B95.3(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
118	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0	0	0
119	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
120	B96.3/G04.2;G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
121	A41.3		posocznica	0	0	0	0
122	B96.3(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
123	G01;G04.2;G05.0	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
124	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	0	0	0
125	G00.9;G04.2		inne, nie określone	0	0	0	0
126	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		2	2,79	0	0
127	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone		0	0	0	0
128	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0	0	0
129	J10-J11	Grypa	ogółem	7	9,75	2	2,79
130			u dzieci w wieku 0-14 lat	1	1,39	2	2,79
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0	0	0
132	P35.8		Choroba wywołana przez wirus Zika	0	0	0	0
133	P35.1-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
134	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0	0	0
135	P37.2		listerioza	0	0	0	0
136	P37.3-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
137	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0	0	0
138	T60	Zatrucia pestycydami - ostre		0	0	0	0
139	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0	0	0
140	T62.0		grzyby	0	0	0	0
141	T62.1-2		jagody i inne części roślin	0	0	0	0
142	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0	0	0
143	—		dioksyny	0	0	0	0
144	—		polichlorowane bifenyle	0	0	0	0
145	—		inne określone i nie określone	0	0	0	0
SUMA KONTROLNA				433	603,31	771	1076,89

I.11. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne prowadzono zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych i terminami w nim ustalonymi. W pojedynczych przypadkach występują braki w stanie zaszczepienia z uwagi na okresowe bądź stałe p/wskazania lekarskie do szczepień lub wskazania do ich czasowego odroczenia, środowiska odporne oraz migracje ludności.

Ponadto w 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wszczął postępowanie administracyjno-egzekucyjne przeciwko osobom uchylającym się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych i w związku z tym skierował 39 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień oraz wydał 28 tytułów wykonawczych z wnioskami o wszczęcie egzekucji do Wojewody Wielkopolskiego.

W 2019 r. nie odnotowano żadnego niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).

W powiecie jarocińskim ogólny stan zaszczepienia w roku sprawozdawczym kształtuje się w granicach: 90,0-100 %.

I.12. Podsumowanie:

1. W roku 2019 odnotowano wzrost zachorowań w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową.
2. Nie zanotowano żadnego zachorowania na dur brzuszny oraz dury rzekome. Odnotowano nieznaczny wzrost zapadalności na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką *Salmonella* z 5,57 w 2018 r. do 6,98 w 2018 oraz *Rotawirusy* z 48,77 w 2018 r. do 103,36 w 2019 r. Związane to jest zapewne z lepszą diagnostyką laboratoryjną.
3. Zapadalność na większość chorób zakaźnych kształtowała się na poziomie roku ubiegłego. W przypadku **ospy wietrznej** odnotowano duży wzrost zapadalności ze 182,52 w 2018 r. do 469,31 w roku 2019. Odnotowano również wzrost w przypadku boreliozy z 1,39 w 2018 r. do 25,14 w 2019 r.. Natomiast spadek nastąpił w przypadku **płonicy**, gdzie odnotowano zapadalność z 26,47 w 2018 r. do 18,16 w 2019 r. i **róży** z 29,26 w 2018 do 19,55 w roku 2019.
4. W okresie sprawozdawczym okresowe braki w dostawie niektórych preparatów szczepionkowych (szczególnie p/wko gruźlicy i p/wko ospie wietrznej), a przede wszystkim zbyt duża ich różnorodność i krótkie daty ważności spowodowały dość istotne zakłócenia organizacyjne. Ponadto, coraz większa liczba osób uchylających się od szczepień, aktywność ruchów anty/szczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii nt. szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności (podróże i pobyt za granicą), spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia.

II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Mieszkańcy powiatu jarocińskiego w 2019 r. zaopatrywani byli przez 18 wodociągów o różnej wielkości:

W miastach:

- 1 wodociąg o produkcji wody od 1000-10000 m³/d:

wodociąg Jarocin - zasilany jest z 6 ujęć wodnych zlokalizowanych w Jarocinie, Wilkowi, Witaszycach, Stefanowie, Potarzycy i Kątach.

- 1 wodociąg o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociąg Jaraczewo zasilany z jednego ujęcia wody, które zlokalizowane jest w Jaraczewie.

Na wsiach:

- 16 wodociągów o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociąg Góra, Jaraczewo, Nosków, Rusko, Kotlin SKR, Kurcew, Magnuszewice, Wyszki, Wola Książęca, Kamień, Komorze, Lubinia Mała, Raszewy, Stęgosz, Pawłowice, Podlesie.

Wszystkie strefy bezpośrednie ujęć wody posiadają oznakowanie, ogrodzenie, zabezpieczone opłotowaniem i bramami strefy ochrony bezpośredniej. Siatki i ogrodzenia utrzymane w dobrym stanie technicznym.

Ujęcia wody i stacje uzdatniania wody w Jarocinie przy ul. Poznańskiej 26e, Stefanowie i Wilkowi na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego umieszczone zostały w ewidencji obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie Wojewody Wielkopolskiego. W związku z tym opracowany został dla nich „Plan ochrony” uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim Policji. Sygnały alarmowe oraz interwencje z nimi związane monitorowane są przez Agencję Ochrony w oparciu o umowę.

Stacje uzdatnia wody, dla których opracowany został „Plan ochrony” (tj. Jarocin, ul. Poznańska 26e, Wilkowyja, Stefanów) zlokalizowane są na ogrodzonych terenach. Bramy w ogrodzeniach zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami. Zewnętrzne pokrywy studni głębinowych posiadają zabezpieczenia w postaci atestowanych kłódek oraz czujek elektromagnetycznych (kontraktonów), z których sygnał przekazywany jest do agencji ochrony. Na zewnątrz budynków zamontowano kamery, a w pomieszczeniach czujki ruchu oraz kontraktony na drzwiach.

W przypadku pozostałych ujęć tj. Witaszyce, Kąty, Potarzyca budynki stacji znajdują się na ogrodzonych terenach. Bramy wjazdowe oraz zewnętrzne pokrywy studni głębinowych zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami.

Studnie znajdujące się poza terenami stacji uzdatniania wody zabezpieczone są przed dostępem osób nieupoważnionych (kłódkami) i są ogrodzone.

W 2019 r. oddano do użytku nowy budynek stacji uzdatniania wody w Potarzycy. W ramach inwestycji zmodernizowany i rozbudowany został system uzdatniania wody na bazie trzech studni głębinowych. Przedsięwzięcie objęło także wymianę urządzeń technologicznych z wyposażeniem obiektu w niezbędne zestawy pomp i instalację dezynfekującą. Przed podaniem wody do zbiorników wody uzdatnionej wykonywana jest dezynfekcja wody za pomocą lampy UV. Dezynfekantem wody jest nadmanganian potasu pierwszy raz stosowany na terenie powiatu jarocińskiego. By zapewnić ciągłość dostaw wody, w razie braku prądu, obiekt został wyposażony w agregat prądotwórczy. W ramach realizacji projektu wykonano również nowe drogi wewnętrzne.

W gminie Kotlin, gminie Jaraczewo i gminie Żerków stacje uzdatniania wody są ogrodzone, bramy wjazdowe zamykane na kłódki. Instalacja alarmowa budynków stacji podłączona jest do komórki alarmowej pracownika urzędu, tj. konserwatora. Dodatkowo prowadzony jest monitoring objazdowy. Studnie są zabezpieczone i zamykane na kłódki.

Przeprowadzono 129 kontroli (23 kontrole sanitarne i 106 kontroli poborowych). Stan sanitarno-techniczny wodociągów oceniono jako dobry.

II.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Z wody wyprodukowanej przez w/w wodociągi korzysta łącznie 71595 mieszkańców powiatu jarocińskiego. Ogółem pobrano do badań 133 próby wody (w ramach monitoringu kontrolnego – 92 próby, w ramach monitoringu przeglądowego – 20 prób oraz w ramach nadzoru – 21 prób). W 2019 r. stwierdzono przekroczenia w pobranych próbkach wody z wodociągu Jaraczewo w zakresie: ogólna liczba bakterii grupy coli; enterokoki kałowe; ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C/72h. W związku z wystąpieniem w/w przekroczeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w Jarocinie wydał komunikat, w którym poinformowano, że woda nadawała się do spożycia tylko po przegotowaniu. Wystawiono pismo do właściciela wodociągu o niezwłoczne podjęcie działań naprawczych w celu poprawy jakości wody i powiadomieniu o przeprowadzeniu prac naprawczych. Wystąpienie przekroczeń miało związek z wymianą pompy na stacji uzdatniania wody, spadkiem ciśnienia w sieci oraz brakiem prawidłowo działających zaworów antyskażeniowych.

Działania naprawcze polegały na:

- zwiększonej dawce podchlorynu sodu,
- płukaniu wodociągu i spuszczeniu wody z hydrantów,
- kontroli gospodarstw domowych pod względem posiadania sprawnych zaworów antyskażeniowych.

Po otrzymaniu wyników badań wody w ramach wewnętrznej kontroli (badania niekwestionowane) po dziesięciu dniach od momentu wystąpienia przekroczeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał komunikat o przydatności wody do spożycia.

Tab. Nr 1 Tabela podsumowująca grupę wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie jarocińskim

Wodociągi		Liczba próbek		Liczba urządzeń dostarczających wodę			Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
		zbadanych ogółem	nie odpowiadających	odpowiadających wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadających
					razem	razem		
<100	-	-	-	-	-	-	-	-
100-1000	17	104	4	17	-	-	26357	-
1000-10000	1	29	-	1	-	-	45238	-
Razem	18	133	4	18	-	-	71595	-

Na terenie powiatu jarocińskiego znajduje się Laboratorium Badawcze Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Jarocinie zlokalizowane w Cielczy, przy ul. Gajówka 1, zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie, które prowadzi wewnętrzny monitoring kontrolny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 49 decyzji:

- 36 decyzji – ocen o przydatności wody do spożycia przez ludzi,
- 2 decyzje administracyjne dotyczące zatwierdzenia laboratorium badawczego w Jarocinie,
- 11 decyzji (ocen) o jakości wody do spożycia – przydatności wody do spożycia na podstawie kontroli wewnętrznej (badań prób wody) w masarni, ubojni, przetwórni ryb oraz w mleczarni,

zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

II.3. Podsumowanie:

1. Mieszkańcy powiatu jarocińskiego zaopatrywani są w wodę do spożycia właściwej jakości.
2. W 2019 r. odnotowano krótkotrwałe przestoje w dostawie wody, które nie wpłynęły na jakość produkowanej wody.
3. Współpraca z przedsiębiorstwami i właścicielami wodociągów oraz wykonywanie badań wody w stałych punktach w ramach kontroli wewnętrznej prowadzi do szybkiej poprawy jakości wody do spożycia.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

III.1. Domy opieki społecznej

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie jest Dom Pomocy Społecznej w Raszewach, który jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych (dźwig, podjazd, łazienki).

W obiekcie wydzielona jest palarnia (wyposażona w wentylację mechaniczną i grawitacyjną). W budynku są oznakowania o zakazie palenia za wyjątkiem w/w palarni.

Ogółem przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w Domu Pomocy Społecznej w Raszewach. Stan sanitarno-techniczny obiektu dobry.

W roku 2019 r. pobrano 4 próby wody do badań w kierunku Legionella sp.. Wszystkie 4 próby kwestionowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wystosował pismo do właściciela o podjęcie działań w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. (Dz. U. 2017 r., poz. 2294 ze zm.).

Wystawiono 1 decyzję rachunkową. Właściciel poinformował pismem o podjęciu działań naprawczych tj.: dezynfekcji termicznej – kilkukrotne podwyższenie temperatury wody do 71°C w całej sieci, płukanie sieci. W sumie w ramach kontroli wewnętrznej do badań w kierunku Legionella sp. pobrano 12 prób – próby niekwestionowane.

III.2. Hotele, motele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Na terenie powiatu znajdują się 23 tego typu obiekty. W 2019 r. skontrolowano 17 tego typu obiektów. Na podstawie przeprowadzonych 17 kontroli stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny tych obiektów. Wszystkie obiekty podłączone do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, odpady komunalne składowane do pojemników pedałowych wyłożonych workami foliowymi po zapelnieniu opróżniane do kontenerów, wywożonych przez firmy specjalistyczne. Obiekty posiadają magazyny bielizny czystej, ilość bielizny czystej wystarczająca, bielizna brudna składowana w workach foliowych w wydzielonym miejscu. Prana w pralniach własnych lub usługowo. Ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu porządkowego oraz ilość pościeli i ręczników wystarczająca. Dezynfekcja kołder, materacy oraz deratyzacja i dezynekacja wykonywana raz do roku lub w zależności od potrzeb.

W pomieszczeniach w/w obiektów jest przestrzegana ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.). W jednym hotelu wydzielona jest palarnia.

W 2019 r. pobrano do badań 4 próby wody w kierunku Legionella sp. (w jednym z hoteli na terenie powiatu - wszystkie próby wody niekwestionowane).

III.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

Pod nadzorem w 2019 r. były 132 obiekty należące do tej grupy. Przeprowadzono 94 kontrole, które nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych z wyjątkiem jednego obiektu. Stwierdzono zły stan sanitarny: w pomieszczeniu obsługi klienta zużyte ręczniki znajdowały się w przypadkowych miejscach, w tym przypadku w myjce do mycia głów, a w pomieszczeniu zaplecza zastano ogólnie panujący nieład i nieporządek. Za zły stan sanitarny nałożono mandat w wysokości 200 zł. Kontrola przeprowadzona była w ramach interwencji.

Odpady niebezpieczne składowane są w atestowanych szczelnych pojemnikach, jednorazowych prawidłowo oznakowanych, przechowywane w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr, następnie zabierane przez firmy specjalistyczne, posiadające zezwolenia na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

Sterylizacja narzędzi odbywa się przy użyciu sterylizatorów kulkowych. W trakcie kontroli pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie informują właścicieli o problemach związanych z w/w metodą sterylizacji, wynikających m. in. z braku metod sprawdzających skuteczność procesu sterylizacji tych sterylizatorów. W przedmiotowych obiektach wykonuje się też dezynfekcję narzędzi o wysokim poziomie skuteczności, z zastosowaniem preparatów wykazujących działanie sporobójcze.

Część zakładów zleca przeprowadzanie sterylizacji narzędzi firmom zewnętrznym (zakładom opieki zdrowotnej) lub posiada własne autoklawy.

Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy służb sanitarnych informowali właścicieli zakładów, że osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania, których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

III.4. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego znajdują się 2 obiekty tego typu: ustęp publiczny w Jarocinie znajdujący się w podziemiach Ratusza (w 2019 r. został zamknięty dla klientów) oraz w Żerkowie usytuowany na rynku. Ustęp publiczny w Żerkowie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną - bieżący stan sanitarny i techniczny nie wymagał interwencji ze strony służb sanitarnych. Otoczenie obiektu utrzymane czysto.

III.5. Baseny

Dwa baseny kąpielowe w Jarocinie i 1 basen kąpielowy w Żerkowie zaopatrywane są w wodę odpowiednio z wodociągu w Jarocinie oraz z wodociągu w Pawłowicach.

W okresie od czerwca do września funkcjonują dwa baseny odkryte. W 2019 r. z powodu rozbudowy i modernizacji basen w Jarocinie (duży) został wyłączony z użytku, w okresie letnim funkcjonował tylko brodzik.

Przeprowadzono 21 kontroli (3 kontrole sanitarne i 18 kontroli poborowych) powyższych obiektów, pobrano do badania 117 prób wody (w kierunku zanieczyszczeń bakteriologicznych – 110, fizykochemicznych – 48). Na basenie krytym w Jarocinie „AQUAPARK” pobrano 5 prób (po jednej z każdej niecki basenowej) w kierunku Legionella sp. Badania nie wykazały przekroczeń. Stan sanitarno-techniczny stwierdzony w trakcie kontroli nie wymagał interwencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Obiekty są przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła badania wody w nieckach basenowych z częstotliwością 1 raz w miesiącu, które nie wykazały przekroczeń.

III.6. Podsumowanie:

1. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, dotyczy to przede wszystkim zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej.
2. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W obiektach są oznakowania o zakazie palenia zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
3. W 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie dokonał zbiorczej rocznej oceny basenów, wydano 3 oceny zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia

z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016).

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

IV.1. Lecznictwo ambulatoryjne

W tej grupie pod nadzorem znajdują się 153 obiekty. Należą do nich:

- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Grupowe Praktyki Pielęgniarek i Położnych,
- Prywatne gabinety lekarskie różnych specjalności,
- Gabinety stomatologiczne i protetyczne,
- Gabinety szkolne,
- inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami.

W w/w obiektach przeprowadzono ogółem 99 kontroli sanitarnych (w tym 3 kontrole w Szpitalu Powiatowym w Jarocinie, który znajduje się pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu), nie wydano decyzji administracyjnych.

Postępowanie z odpadami medycznymi prawidłowe. Wszystkie skontrolowane placówki opracowały i wdrożyły zasady postępowania z odpadami medycznymi. Obiekty prowadziły ewidencję wytwarzanych odpadów na podstawie kart przekazania odpadów, posiadały umowy na wywóz odpadów z odpowiednią firmą. Sposób gospodarowania niebezpiecznymi odpadami medycznymi jest uregulowany w sposób formalno-prawny. Placówki posiadają wydane zezwolenia na wytwarzanie odpadów (zatwierdzone programy gospodarki odpadami bądź złożoną informację o ilości wytwarzanych odpadów medycznych niebezpiecznych). Odpady medyczne segregowane są w miejscu powstawania do atestowanych, oznakowanych pojemników lub do worków jednorazowego użycia koloru czerwonego umieszczonych na stelażach, prawidłowo oznakowanych (kod odpadów medycznych, nazwa wytwórcy odpadów, numer REGON wytwórcy odpadów medycznych, numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów medycznych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą wraz z podaniem organu rejestrowego, data i godzina otwarcia, data i godzina zamknięcia). Magazynowanie odpadów odbywa się w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr, odbierane jeden/dwa razy w miesiącu przez firmy specjalistyczne.

Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach pedałowych, wyłożonych workami foliowymi koloru czarnego lub niebieskiego, opróżniane raz na dzień lub częściej. Wynoszone do kontenerów i zabierane przez firmy specjalistyczne jeden lub dwa razy w miesiącu.

Stan i zaopatrzenie w bieliznę i odzież ochronną w skontrolowanych placówkach prawidłowe, bez uwag. W obiektach w użyciu bielizna jednorazowego i wielokrotnego użytku. Bielizna

czysta przechowywana w wydzielonych szafkach. Bielizna brudna gromadzona w pojemnikach zamykanych i oznakowanych. Wszystkie obiekty posiadały wydzielone pomieszczenia lub miejsca do składowania bielizny brudnej. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Pranie bielizny odbywa się poza podmiotami leczniczymi, poprzez zlecenie usługi prania bielizny firmom zewnętrznym. Przeprowadzone kontrole we wszystkich obiektach nie wykazały uchybień w utrzymaniu bieżącej czystości i porządku. Otoczenie placówek również było utrzymywane w stanie nie budzącym zastrzeżeń. Obiekty posiadają plany sprzątnięcia i dezynfekcji. Pracownicy wykazują znajomość obowiązujących procedur.

Przechowywanie sprzętu porządkowego prawidłowe. Zapas środków sprzątających i dezynfekcyjnych wystarczający.

IV.2. Podsumowanie:

1. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym miały opracowane procedury higieniczne, które odpowiednio wdrażały.
2. Prowadzona w placówkach gospodarka odpadami niebezpiecznymi była prawidłowa.
3. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, zarówno pod względem ilości, jak i asortymentu w większości placówek było wystarczające.
4. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W obiektach są oznakowania o zakazie palenia zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).

V. INNE CZYNNOŚCI PROWADZONE W RAMACH NADZORU SANITARNEGO

W roku 2019 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej sprawowali nadzór nad 32 ekshumacjami, przeprowadzanymi przez specjalistyczne firmy. Transport zwłok i szczątków ludzkich odbywał się odpowiednimi środkami transportu.

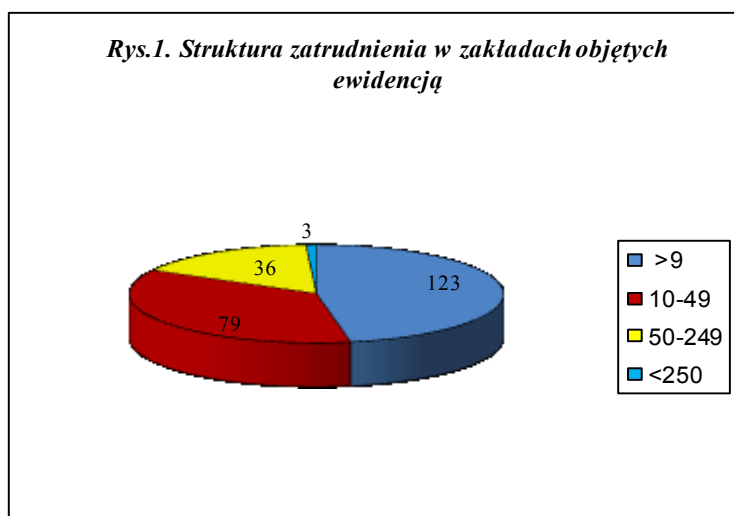
W sumie w 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 39 decyzji zezwalających na ekshumację i przewóz zwłok oraz 1 decyzję na wywóz zwłok z Polski do Niemiec. Wydano 5 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

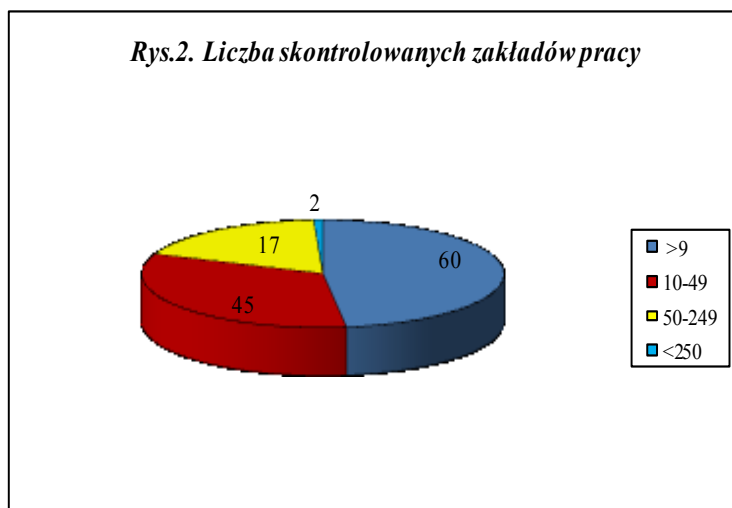
Głównymi kierunkami działania higieny pracy w 2019 r. było ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne, ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy.

VI.1. Struktura zatrudnienia

Na koniec 2019 r. w ewidencji higieny pracy zarejestrowanych było 241 zakładów pracy, które zatrudniały 7095 pracowników. Największą liczbę stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników, stanowiące 83,81% wszystkich zewidencjonowanych obiektów. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające od 50 do 250 i więcej pracowników, stanowiły 16,18% ogółu.

W 2019 r. skontrolowano 124 zakłady, co stanowi 51,45 % ewidencji wszystkich zakładów. W pierwszej kolejności kontrolowane były zakłady, w których występują istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników.

Z powyższego wykresu wynika, że skontrolowano:

- 60 zakładów zatrudniających do 9-ciu pracowników,
- 45 zakładów zatrudniających od 10 – 49 pracowników,
- 17 zakładów zatrudniających od 50 – 249 pracowników,
- 2 zakłady powyżej 250 pracowników.

VI.2. Kontrole w ramach nadzoru

W 2019 r. przeprowadzono ogółem 148 kontroli sanitarnych oraz 3 dochodzenia w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie chorób zawodowych.

Zgodnie z wytycznymi Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dokonano kontroli warunków pracy i oceny narażenia pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami. Brano udział w kontrolach podczas demontażu i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest (płyty cementowo-azbestowe). Sprawdzano przestrzeganie przez pracodawców przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy, stan sanitarny pomieszczeń pracy oraz zaplecze higieniczno-sanitarne, wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzenie profilaktycznych badań lekarskich, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej. Przedmiotem kontroli była również ocena realizacji przepisów prawnych w zakresie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, produkcji, wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, wprowadzania do obrotu prekursorów kategorii 2 i 3, produktów biobójczych oraz występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych.

Na podstawie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy i w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wydano 16 decyzji administracyjnych, zawierających 47 nakazów/obowiązków, w zakresie:

- przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy (stężenie pyłu, stężenie substancji chemicznych, natężenie hałasu, parametry mikroklimatu, natężenie oświetlenia sztucznego),
- opracowania oceny ryzyka zawodowego,
- udostępnienia pracownikom odpowiednich instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy,
- przeprowadzenia badań profilaktycznych pracowników,
- zawarcia pisemnej umowy z lekarzem przeprowadzającym badania profilaktyczne, zgodnie z Ustawą o służbie medycyny pracy z dnia 27 czerwca 1997 r. (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1184),
- zorganizowania prawidłowego, zgodnego z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tj. Dz. U. Nr 169, poz. 1650, ze zm.), zaplecza socjalnego dla pracowników,
- odnowienia powłok malarskich we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- zapoznania pracowników stosujących mieszaniny chemiczne z aktualnymi kartami charakterystyk dla tych produktów,
- sporządzenia spisu stosowanych substancji i mieszanin chemicznych,
- prawidłowego oznakowania wprowadzanych do obrotu mieszanin chemicznych,
- przekazania informacji do Inspektora do spraw Substancji Chemicznych o nowych wprowadzanych do obrotu mieszanin chemicznych,
- przesłania informacji o czynnikach rakotwórczych do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu,
- zamontowania w hali produkcyjnej wentylacji ogólnej,

W 2019 r. nie nałożono mandatów karnych.

W ramach zasadniczych zamierzeń Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie pracownicy higieny pracy:

1. Dokonali analizy z przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem oraz zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

Na terenie działalności PSSE w Jarocinie funkcjonuje obecnie 1 firma posiadająca uprawnienia do usuwania i transportu wyrobów zawierających azbest. Z uzyskanych informacji wynika, że pracodawca osobiście zajmuje się jedynie transportem (w ograniczonym zakresie) zdemontowanych płyt azbestowych. Demontażem zajmują się inne, zewnętrzne firmy.

W 2019 r. otrzymano 6 zgłoszeń od 3 firm spoza powiatu jarocińskiego, dotyczących prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Przeprowadzono 1 kontrolę w trakcie prac polegających na zabezpieczeniu, usuwaniu, załadunku i transporcie płyt azbestowo-cementowych (pokrycie dachowe) – fotografie 1-4.

Fot. Nr 1 Pracownicy podczas demontażu.

Fot. Nr 2 Zabezpieczenie terenu podczas demontażu.

Fot. Nr 3 Płyty cementowo-azbestowe składowane na paletach, foliowane i znakowane.

Fot. Nr 4 Oznakowanie palet.

2. W ramach realizacji zamierzenia nr 7 „Ocena realizacji działań prowadzonych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 w zakresie ograniczania zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym (szczególnie obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza) oraz związanych z występowaniem czynników chemicznych w środowisku pracy”, podczas prowadzenia działań kontrolnych w zakładach pracy, pracownicy Inspekcji Sanitarnej zwracali szczególną uwagę na stosowanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz zbiorowej, w tym wyciągów miejscowych na stanowiskach spawania. Uświadamiali pracodawców o konieczności przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz informowali o zmianach w rozporządzeniu dotyczącym najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy (szczególnie w zakresie stężenia pyłu drewna, pyłu mąki, stężenia manganu). Specjalistom ds. BHP, działającym na terenie powiatu jarocińskiego, przekazano

materiały edukacyjne w tematyce „Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących schorzeniami układu mięśniowo-szkieletowego oraz układu ruchu wywołanymi wykonywaniem ręcznych prac transportowych” w celu wykorzystania podczas prowadzenia szkoleń okresowych dla pracowników.

3. Opracowali informację z legalnego obrotu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, zgodnie z formularzami INCB.

INCB - Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających wzywa państwa członkowskie do podejmowania wspólnych działań, aby przeciwdziałać produkcji, nielegalnemu handlowi i nadużywaniu substancji, które stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Zasady nadzorowania handlu niektórymi substancjami często wykorzystywanymi do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych (zwanymi dalej „prekursorami narkotyków”) określa Rozporządzenie Rady (WE) Nr 111/2005 z 22 grudnia 2004 r.

Na terenie powiatu funkcjonują 3 obiekty, zajmujące się wprowadzaniem do obrotu prekursorów kategorii 3 (aceton, toluen). Transakcje przeprowadzane są wyłącznie na terenie Polski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie corocznie otrzymuje informacje o ilości wprowadzonych do obrotu prekursorów.

5 zakładów stosuje prekursory kategorii 3 (toluen, kwas solny, kwas siarkowy) w swojej działalności (Gorzelnia, Nadleśnictwo – Ośrodek Szkółkarsko-Nasienny, formulatorzy chemii gospodarczej).

4. Dokonali sprawozdania z realizacji inicjatyw Forum działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w zakresie wymiany informacji w sprawie egzekwowania rozporządzeń REACH i CLP.

Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów jest siecią organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów rozporządzeń w sprawie REACH, CLP i PIC w UE, Norwegii, Islandii i Liechtensteinie.

Co roku realizowane są skoordynowane projekty w zakresie egzekwowania przepisów w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG):

- Pierwszy projekt REACH-EN-FORCE-1 (REF-1) dotyczył obowiązków ciężących na producentach i importerach substancji w postaci własnej lub w mieszaninach w odniesieniu do rejestracji wstępnej i informacji w łańcuchu dostaw.

- Projekt REACH-EN-FORCE-2 (REF-2) dotyczył przestrzegania wymogów prawnych nałożonych rozporządzeniami REACH i CLP na dalszych użytkowników będących podmiotami sporządzającymi mieszaniny (formulatorami).
 - Projekt REACH-EN-FORCE-3 (REF-3) dotyczył wypełniania obowiązków rejestracyjnych przez producentów, importerów i wyłącznych przedstawicieli w ścisłej współpracy z organami celnymi.
 - Projekt REACH-EN-FORCE-4 (REF-4), dotyczył przestrzegania przez producentów, importerów oraz wyłącznych przedstawicieli obowiązków wynikających z załącznika XVII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH), tj. stosowania ograniczeń dotyczących produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji chemicznych, mieszanin i wyrobów.
 - Projekt REACH-EN-FORCE-5 (REF-5), dotyczył kontroli rozszerzonych kart charakterystyki, scenariuszy narażenia, środków kontroli ryzyka i warunków operacyjnych.
 - REACH-EN-FORCE-6 (REF-6), dotyczył oceny stopnia przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) w zakresie klasyfikacji i oznakowania mieszanin, a także wymogu umieszczania klasyfikacji i oznakowania w sekcjach 2 i 3 karty charakterystyki zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 (REACH).
 - W 2019 r. realizowano kolejny projekt Forum REACH-EN-FORCE-7 (REF-7), którego głównym założeniem była ocena dotycząca egzekwowania obowiązków w zakresie rejestracji właściwej po upływie końcowego terminu.
W ramach w/w projektu kontroli poddano 1 obiekt (producent substancji) oraz wypełniono wymagany kwestionariusz.
5. W 2019 r., po raz pierwszy, dokonano oceny realizacji inicjatyw Forum BPR Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych, działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach, w ramach której realizowany był Projekt Forum BPR-EN-FORCE 1 (BEF-1) z zakresu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych.
W ramach w/w projektu kontroli poddano 1 obiekt oraz wypełniono wymagany kwestionariusz.
6. Dokonali oceny realizacji działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych oraz wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych.

W okresie od 01.01. do 30.11. przeprowadzono ogółem 31 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych i wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych.

7. W ramach forum wymiany informacji sieci CLEEN (Chemicals Legislation European Enforcement Network) realizowano wymienione wyżej projekty REACH-EN-FORCE-7 (REF-7) dotyczące egzekwowania obowiązków w zakresie rejestracji właściwej po upływie końcowego terminu oraz projekt BPR-EN-FORCE 1 (BEF-1) z zakresu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych.
8. Dokonali oceny realizacji działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu produktów typu płyny do spryskiwaczy, w związku z nowymi przepisami dotyczącymi stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów w odniesieniu do metanolu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/589 z dnia 18 kwietnia 2018 r. zmieniającym załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH, metanol po 9 maja 2019 r. nie może być wprowadzany do obrotu do powszechnej sprzedaży w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych lub do odmrażania szyb samochodowych, w stężeniu równym lub większym niż 0,6 % masowo.

Przeprowadzono 8 kontroli. Skontrolowano 4 zakłady stosujące metanol do dehydratacji gazu ziemnego oraz 4 obiekty wprowadzające do obrotu metanol w postaci mieszanin, tj. stacje benzynowe, market.

9. Monitorowali za pomocą SMIOD (System Monitorowania i Ostrzegania o „Dopalaczach”), informacje w zakresie realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze środków zastępczych, sprawozdań i meldunków, dokumentacji dotyczącej nadzoru, w tym kontroli w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz wyników badań kwestionowanych produktów.

W ramach realizacji Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu, podczas kontroli zakładów pracy wypełniano kwestionariusze dotyczące oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 09 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Informacje w tym zakresie przekazywano do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Poznaniu. Uzyskano 85 ocen – we wszystkich zakładach przestrzegano całkowitego zakazu palenia tytoniu.

VI.3. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W ewidencji higieny pracy zarejestrowane są 32 zakłady, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Tab. Nr 1 Występujące czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
	NDS/NDN ogółem*	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych (hałas i drgania mechaniczne)
32	420	7	20	399

*pracownik liczony jeden raz – może być narażony na więcej niż jeden czynnik

W 2019 r. skontrolowano 22 zakłady pracy, w których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Są to zakłady, w których stwierdza się przede wszystkim przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych sprawdzano, czy pracownicy narażeni na działanie czynników szkodliwych poinformowani są o stwierdzonych przekroczeniach, czy wyposażeni są w atestowane, odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej, zwracano uwagę na stosowanie tych środków, sprawdzano czy miejsca pracy oznakowane są znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Wydano 4 decyzje administracyjne, dotyczące obniżenia stężenia pyłu lub substancji chemicznych. Dzięki podjętym działaniom częściowo wyeliminowano narażenie. Pracowników wyposażono w specjalistyczny sprzęt ochrony osobistej.

Największy problem stanowi praca w narażeniu na hałas, w przekroczeniach NDN hałasu pracuje 399 osób. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem. Informowano pracodawców o konieczności przeprowadzania badań audiometrycznych, mających na celu wczesne wykrycie ubytków słuchu i zapobiegnięciu chorobie zawodowej. W przypadkach, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie narażenia jest niemożliwe za pomocą środków technicznych i organizacyjnych, zobowiązywano pracodawców do przeprowadzania

regularnych pomiarów środowiska pracy. Prowadzony monitoring badań omówionych wyżej zagrożeń zawodowych pozwala na bieżącą identyfikację tych czynników oraz ocenę stopnia narażenia, a także zapewnienia pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych ochronników słuchu.

Fot. Nr 5 Rodzaje środków ochrony słuchu

VI.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE w Jarocinie figuruje obecnie 9 zakładów, w których pracownicy mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. W 2019 roku skontrolowano w tym zakresie 7 zakładów pracy, w których przeprowadzono 9 kontroli. Podobnie jak w latach ubiegłych najliczniejszą grupę stanowią pracownicy przemysłu drzewnego, narażeni na pyły drewna twardego (dąb, buk i inne).

Tab. Nr 2 Czynniki rakotwórcze – dane wg ewidencji zakładów

Nazwa czynnika	Ilość osób eksponowanych			Ilość osób narażonych			Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli
	ogółem	K	M	ogółem	K	M		
Pył drewna twardego, takiego jak dąb i buk	120	69	51	0	0	0	4	6
Azbest	4	0	4	0	0	0	2	2
3,3-dimetoksybenzydyna o-dianizydyna - błękit trwały - b	5	4	1	0	0	0	1	1
RAZEM	129	73	56	0	0	0	7	9

W zakładach pracy przeprowadzane są corocznie pomiary stężenia pyłu na stanowiskach pracy. W 2019 r. w żadnym zakładzie nie stwierdzono występowania czynnika rakotwórczego w ponadnormatywnych ilościach.

VI.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE figuruje 79 zakładów pracy, w których pracownicy są potencjalnie ekspozowani na szkodliwe czynniki biologiczne, zakwalifikowane głównie do 2 lub 3 grupy zagrożenia.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy w 2019 r. skontrolowano ogółem 34 zakłady pracy, w których przeprowadzono 37 kontroli. W skontrolowanych zakładach ekspozowanych na działanie czynników biologicznych było ogółem 520 osób, a wśród nich m.in. pracownicy rolnictwa (produkcja roślinna i zwierzęca), pracownicy służby leśnej, tartaków, pracownicy przemysłu spożywczego (piekarnie, zakład zielarski, zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego, przemysł mięsny, przetwórstwo ryb), pracownicy sektora gospodarki odpadami i oczyszczalni ścieków oraz pracownicy służby zdrowia. Klasyfikacji czynników biologicznych dokonano w oparciu o literaturę, ponieważ w żadnym zakładzie nie zostały przeprowadzone pomiary środowiskowe uwzględniające czynniki biologiczne.

Tab. Nr 3 Czynniki biologiczne

Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli	Ilość ekspozowanych osób	
34	37	OGÓŁEM 863	
		w tym	
		2 grupa 520	3 grupa 280

Pracodawcy organizują procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub zminimalizowanie uwalniania się czynnika biologicznego w miejscu pracy. Podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, np. proponują pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne.

Pomieszczenia produkcyjne posiadają odpowiednie środki ochrony zbiorowej.

Pracownicy korzystają z odpowiedniego zaplecza higieniczno-sanitarnego: szatnia brudna i czysta, umywalnia, natrysk, jadalnia. W umywalni zamontowane są dozowniki z płynem dezynfekcyjnym. Wyjątek stanowi jeden zakład, na który wydana jest decyzja w zakresie organizacji prawidłowego, zgodnego z przepisami zaplecza socjalnego oraz odpowiedniej wentylacji pomieszczeń.

Pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej: rękawice ochronne, odzież robocza, fartuchy ochronne, kombinezony, buty. W większości przypadków odzież robocza i ochronna pozostawiana jest w zakładzie, gdzie jest czyszczona, prana lub

oddana do pralni. Największy problem stanowią jednak zakłady rolnicze. Pracownicy najczęściej nie przebierają się na terenie zakładu, przychodzą do pracy w ubraniach roboczych, gdyż mieszkają w pobliżu gospodarstwa lub zabierają odzież do domu (wypłacany jest im ekwiwalent za pranie odzieży).

Pracodawcy posiadają opracowaną ocenę ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy. Pracownicy poddawani są szkoleniom okresowym z uwzględnieniem czynników biologicznych.

W miejscach pracy, gdzie potencjalnie mogą występować szkodliwe czynniki biologiczne stosowany jest znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym, który jest określony w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81 poz.716 z późn. zm.)

Fot. Nr 6 Wzór znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym

VI.6. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami, preparatami biobójczymi, detergentami, środkami ochrony roślin, w zakresie produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania, w 2019 r. przeprowadzono:

- 4 kontrole dalszych użytkowników – formulatorów (formulatorzy to dalsi użytkownicy, którzy produkują mieszaniny i zwykle dostarczają je dalej w ramach łańcucha dostaw lub bezpośrednio konsumentom),
- 25 kontroli dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 38 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami),
- 3 kontrole wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3,
- 3 kontrole stosujących prekursorzy narkotykowe,
- 12 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,

- 18 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych,
- 6 kontroli w zakresie nadzoru nad detergentami.

Tab. Nr 4 Nadzór nad chemikaliami – ewidencja obiektów

Liczba obiektów w ewidencji w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami					
Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)	Razem:
1	0	3	29	59	92

Tab. Nr 5 Nadzór nad chemikaliami – kontrole

Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami					
Producenci	Importerów	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)	Razem:
0	0	4	25	38	67

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1225) oraz rozporządzeń wykonawczych do cytowanej ustawy, rozporządzenia (WE) 1907/2006 REACH i rozporządzenia (WE) 1272/2008 CLP.

Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyk, prawidłowego oznakowania pojemników z preparatami oraz magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Zwracano również uwagę na fakt informowania pracowników o szkodliwości poszczególnych substancji, a w szczególności na zapoznanie pracowników z kartami charakterystyk.

Produkcja, dystrybucja oraz stosowanie substancji i preparatów chemicznych objęte jest przepisami rozporządzenia (WE) 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów REACH.

Obowiązek rejestracji substancji zawartych w wyrobach dotyczy wytwórców lub importerów wyrobów, wówczas gdy substancje mają być uwolnione z wytworzonych lub importowanych

wyrobów w normalnych i racjonalnie przewidywalnych warunkach użytkowania oraz gdy łączna ilość substancji obecna w wytworzonych i /lub importowanych przez dany podmiot wyrobach, z których ma być uwolniona, przekracza 1 tonę rocznie.

Na terenie powiatu jarocińskiego obowiązkowi rejestracji podlega 1 obiekt (gorzelnia), który dokonał już rejestracji wstępnej i rejestracji właściwej.

Przed wprowadzeniem do obrotu substancji lub mieszanin (preparatów chemicznych) dostawca zobowiązany jest dokonać klasyfikacji i oznakowania zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) 1272/2008 CLP. Rozporządzenie CLP jest prawnie wiążące we wszystkich państwach członkowskich i odnosi się bezpośrednio do przemysłu. Zgodnie z przepisami CLP etykieta ma informować wszystkich tych, którzy mają styczność z substancją chemiczną o związanych z nią zagrożeniach. Przykłady produktów stwarzających zagrożenie: niektóre rozpuszczalniki, farby, lakiery, kleje, preparaty do udrażniania rur, mieszaniny zawierające składniki ropopochodne, środki ochrony roślin, produkty biobójcze. Aby ostrzec użytkownika o zagrożeniu i poinformować o sposobie bezpiecznego stosowania opakowania chemikaliów muszą być właściwie oznakowane. Opakowania niektórych produktów stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka (np. toksycznych, działająco drażniąco na skórę, rakotwórczych kat. 2, mutagennych kat. 2), które są sprzedawane ogółowi społeczeństwa, muszą posiadać wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie. Ponadto w przypadku obrotu substancjami i mieszaninami stwarzającymi zagrożenie dostawca ma obowiązek przekazać ich karty charakterystyki klientom przemysłowym w łańcuchu dostaw. CLP wprowadza nowe piktogramy określające rodzaj zagrożenia, które różnią się od istniejących symboli.

W ramach nadzoru bieżącego prowadzono również kontrole przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (Dz. U. z 2018 r., poz. 122, ze zm.) w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz. Urz. UE L 167 z 27.06.2012, str. 1 ze zm.). Zadania kontrolne produktów biobójczych obejmują m.in. sprawdzenie:

- posiadania i ważności stosownego pozwolenia na wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego, wydanego przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych,

- dostępności karty charakterystyki produktu biobójczego, sporządzonej na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH),
- obecności i statusu prawnego substancji czynnej,
- zawartości substancji nie będących substancjami czynnymi, ale wymagających rejestracji (jako składników mieszanin w rozumieniu rozporządzenia REACH),
- zgodności przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót,
- stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej.

W 2019 r. przeprowadzono 12 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (dystrybutorzy) oraz 18 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. W 2 przypadkach wprowadzano produkty biobójcze bez wymaganego pozwolenia wydanego przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych i bez prawidłowego oznakowania (brak etykiet w języku polskim). Na stronie podmiotowej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Biuletynie Informacji Publicznej publikowany jest aktualny Wykaz Produktów Biobójczych.

VI.7. Choroby zawodowe

W 2019 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej u osób zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu jarocińskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej - choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstw (borelioza), wymienione w pozycji 26 wykazu chorób zawodowych określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tj. z 2013 r. poz. 1367), wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 917, ze zm.).

W 2 przypadkach toczy się obecnie postępowanie administracyjne.

VI.8. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zgodnie z treścią art. 4 § 1 pkt 9a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne

i zdrowotne, w szczególności dotyczących: zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 852). Obecnie (po nowelizacji ustawy) substancję będącą jednocześnie środkiem odurzającym i nową substancją psychoaktywną albo substancją psychotropową i nową substancją psychoaktywną uznaje się odpowiednio za środek odurzający albo substancję psychotropową podlegającą zabezpieczeniu przez organy ścigania lub organy celne w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym.

Wytwarzanie, przetwarzanie, przerabianie, wprowadzenie do obrotu, udzielenie innej osobie, ułatwienie albo umożliwienie ich użycia, albo nakłanianie do użycia, albo posiadanie środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych podlega karze grzywny lub karze pozbawienia wolności.

Każdy przypadek wprowadzania do obrotu (lub nawet posiadania) nowych substancji psychoaktywnych, mający miejsce po 21 sierpnia 2018 r., organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mają obowiązek zgłosić do organów ścigania.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu ograniczania zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, utworzony został rejestr zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, który prowadzi Główny Inspektor Sanitarny. Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne są obowiązane zgłosić państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszenia dokonuje się w postaci elektronicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od chwili wystąpienia okoliczności. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny udostępnia niezwłocznie zgłoszenie właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Od 2010 r., kiedy to decyzją Głównego Inspektora Sanitarnego zamknięto sklepy wprowadzające do obrotu środki zastępcze, na terenie powiatu jarocińskiego nie stwierdzono funkcjonowania takich obiektów.

W 2019 r., do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie nie wpłynęło żadne zgłoszenie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Wszystkie prowadzone postępowania wprowadzone są do bazy Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie prowadzi ścisłą współpracę ze Szpitalem Powiatowym w Jarocinie oraz Komendą Powiatową Policji w Jarocinie.

Działalność profilaktyczną w środowisku szkolnym, skierowaną do uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, kadry pedagogicznej i pielęgniarek środowiska szkolnego prowadzi Stanowisko Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej PSSE Jarocin.

Na stronie internetowej umieszczono Raport Głównego Inspektora Sanitarnego „Nowe narkotyki w Polsce 2017-2018” oraz w okresie wakacyjnym informację dotyczącą szkodliwości środków zastępczych pt. „Lato! Wakacje! To musisz wiedzieć!”

VI.8. Podsumowanie:

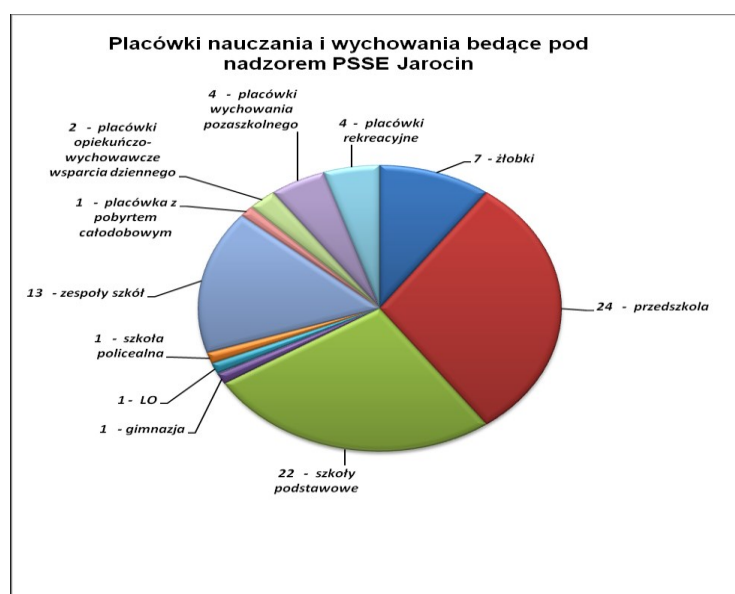
1. Przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu na stanowiskach pracy nadal stanowią największy odsetek zagrożenia dla pracowników. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem.
2. Zmiany w rozporządzeniu z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286), szczególnie w zakresie obniżenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu drewna lub mąki spowodowało, że w wyniku przeprowadzonych pomiarów, nastąpił wzrost osób narażonych na szkodliwe działanie pyłów na stanowiskach pracy.
3. Liczba zgłoszonych jak i stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych.

VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

VII.1. Informacje ogólne

W roku 2019 stanowisko higieny dzieci i młodzieży obejmowało swym nadzorem następujące stałe placówki nauczania i wychowania:

- 8 żłobków,
- 24 przedszkola i inne ośrodki przedszkolne realizujące program wyrównywania szans,
- 21 szkół podstawowych, w tym 1 dla osób dorosłych,
- 1 gimnazjum (które zostało skontrolowane, uległo likwidacji z końcem roku szkolnego 2018/2019),
- 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- 1 szkołę policealną dla dorosłych,
- 13 zespołów szkół, w których funkcjonuje: 11 przedszkoli, 13 szkół podstawowych, 2 oddziały gimnazjalne (skontrolowane, uległy likwidacji z końcem roku szkolnego 2018/2019), 2 licea ogólnokształcące oraz 4 szkolne schroniska młodzieżowe,
- 1 placówkę z pobytem całodobowym (Wielkopolski Samorządowy Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej),
- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego,
- 4 placówki wychowania pozaszkolnego (szkoły muzyczne, szkoły językowe),
- 4 placówki rekreacyjne (schroniska młodzieżowe).

Ogółem pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie na koniec roku 2019 znajdowało się 79 placówek stałych, w których przebywało 11076 dzieci i młodzieży oraz 99 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zarejestrowane w bazie MEN. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży, realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku, skontrolował 79 placówek stałych, co stanowi 100% placówek będących w ewidencji oraz 50 turnusów w czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego. W ramach nadzoru przeprowadzono 102 kontrole stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając ich stan pod kątem technicznym, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej oraz dokonując oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomii stanowiska pracy ucznia, dostępności do infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, higieny pracy umysłowej, dostępności uczniów do profilaktycznej opieki medycznej).

Ogółem w roku 2019 przeprowadzono 152 kontrole sanitarne planowe i doraźne. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

VII.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie powiatu jarocińskiego nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do pobytu dzieci i młodzieży oraz budynków w złym stanie technicznym. W trakcie kontroli sanitarnych nie stwierdzono również zaniedbań w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego w przedszkolach, szkołach różnego typu i innych placówkach nauczania i wychowania.

VII.3. Warunki do utrzymania higieny

Wszystkie placówki nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągów miejskich lub gminnych, posiadają instalację kanalizacyjną w budynkach oraz wewnętrzne sanitarium. Rodzaj kanalizacji w obiektach nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego w roku 2019 przedstawiał się następująco:

Rodzaj placówek	Liczba placówek podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Liczba placówek podłączonych do własnych oczyszczalni ścieków	Liczba placówek podłączonych do szamb bezodpływowych
Żłobki/kluby dziecięce	8	0	0
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	19	3	2
Szkoły podstawowe	15	6	0
Gimnazja	1	0	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Szkoły policealne	1	0	0
Zespoły szkół	12	1	0
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	0	0	1
Placówki wsparcia dziennego	2	0	0
Placówki wychowania pozaszkolnego - inne	4	0	0
Placówki rekreacyjne-schroniska młodzieżowe	4	0	0
Ogółem	67	10	3

W 8 skontrolowanych placówkach nauczania i wychowania, co stanowi 10,12% wszystkich placówek stałych, stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (dotyczy to niewystarczającej liczby umywalek lub/i liczby ustępów w pomieszczeniach sanitarnych przeznaczonych dla: Oddziału Dzieci Młodszych przy Szkole Podstawowej w Chrzanie w budynku szkolnym w Stęgoszy, Szkoły Podstawowej w Chrzanie w budynku szkolnym w Stęgoszy, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Ludwinowie, Szkoły Podstawowej w Górze, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Lubini Małej, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bachorzewie, Niepublicznego Gimnazjum w Golinie, Niepublicznego Przedszkola Poziomka w Jarocinie). W/w obiektach brak technicznych możliwości dostosowania ilości umywalek/wc do obowiązujących standardów. Ze względu na nieznaczne odchylenia ilości umywalek i wc od obowiązujących normatywów, nie stwarza to zagrożenia w utrzymaniu higieny osobistej dzieci/uczniów w/w placówkach. Wszystkie obiekty nauczania i wychowania posiadają w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych stały dostęp do ciepłej bieżącej wody, zapewniają możliwość korzystania z mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz suszarek/ręczników papierowych lub ręczników indywidualnych. Stan techniczny i porządkowy pomieszczeń sanitarnohigienicznych był prawidłowy.

VII.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniono w 34 szkołach. Nie poddano ocenie 3 szkół dla osób dorosłych, kształcących w systemie zaocznym, które w programie nauczania nie posiadają zajęć wychowania fizycznego.

W skontrolowanych szkołach infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego przedstawia się następująco:

- 3 szkoły podstawowe posiadają tylko boiska sportowe (SP Góra, SP Magnuszewice, SP Chrzan – budynek szkolny w Stęgoszy), w związku z czym zajęcia z tego przedmiotu realizowane były w miejscach takich jak: korytarze, hole lub inne pomieszczenia nieprzystosowane do tego typu zajęć,
- 1 zespół szkół posiada salę zastępczą,
- 6 szkół podstawowych i 4 zespoły szkół posiadają zastępczą salę gimnastyczną lub salę rekreacyjną z boiskiem,
- 11 szkół podstawowych, 1 gimnazjum oraz 8 zespołów szkół posiada szkolne zespoły sportowe z boiskiem,
- 1 szkoła podstawowa (niepubliczna) korzysta z zaplecza sportowego należącego do innej placówki.

Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2019 uczniowie części szkół mieli również możliwość korzystania z infrastruktury sportowej znajdującej się poza placówką szkolną i tak: 5 szkół korzystało z sal gimnastycznych do nich nienależących, 1 szkoła korzystała z hali sportowej, 1 szkoła korzystała z siłowni/fitness klubu, 18 szkół realizowało zajęcia wychowania fizycznego na basenie, 6 szkół korzystało z boisk/ stadionów sportowych, należących do innych właścicieli.

W 20 obiektach przy szkolnych zespołach sportowych (jako szkolny zespół sportowy należy rozumieć zespół pomieszczeń składający się z jednej lub dwóch sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, pokój nauczycieli wf) znajdują się natryskownie, które wykorzystywane są przez uczniów tylko po zajęciach dodatkowych.

VII.5. Higiena procesu nauczania

Meble szkolne

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2019 r. dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci przedszkolnych i uczniów, zwracając również uwagę na prawidłowe, zgodne z PN oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie oraz stan

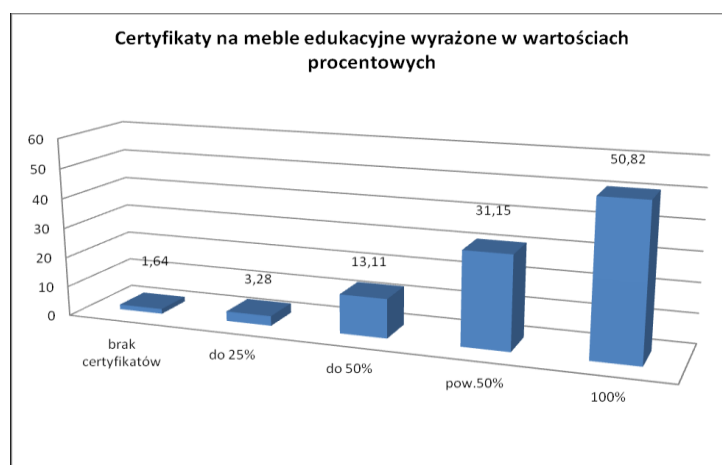
techniczny. Ocenę przeprowadzono w 12 oddziałach 7 placówek przedszkolnych, w 4 oddziałach 2 szkół podstawowych oraz w 3 oddziałach 1 zespołu szkół. Ogółem skontrolowano dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków na 369 stanowiskach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ergonomicznym dostosowaniu wielkości mebla szkolnego do wzrostu dziecka/ucznia.

W roku 2019 kontynuowano ocenę posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy.

W 61 skontrolowanych w tym zakresie placówkach stwierdzono: 1 placówkę posiadającą wyłącznie meble zakupione przed 1997 rokiem i nie posiadające certyfikatów (COK Potarzyca), pozostałe placówki posiadają meble zakupione po 1997 roku w następujących odsetkach w stosunku do całości:

- do 25% – 2 placówki,
- do 50% – 8 placówek,
- powyżej 50% – 19 placówek,
- 100% – 31 skontrolowanych placówek.

Meble edukacyjne zakupione przez szkoły i placówki po 1997 roku w 60 placówkach posiadają w 100% certyfikaty.

Posiadanie przez szkoły i placówki sprzętu sportowego zakupionego po 1997 roku przedstawia się następująco: w 55 skontrolowanych placówkach stwierdzono sprzęt sportowy zakupiony po 1997 roku w następującym odsetku do całości: do 25% – 5 placówek, do 50% – 3 placówki, powyżej 50% – 13 placówek, 100% – 32 placówki. W 2 placówkach stwierdzono sprzęt sportowy zakupiony wyłącznie przed 1997 rokiem. Sprzęt sportowy w skontrolowanych placówkach zakupiony po roku 1997 w 53 placówkach posiada w 100% certyfikaty.

Rozkład zajęć szkolnych

Podczas bieżących kontroli szkół, ocenie poddano rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Ocenie poddano 383 oddziały w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, liceach ogólnokształcących oraz zespołach szkół, czyli w:

- 21 szkołach podstawowych oceniono 218 oddziałów,
- 1 szkole gimnazjalnej – 2 oddziały,
- 1 liceum ogólnokształcącym dla dorosłych – 3 oddziały,
- 13 zespołach szkół – 160 oddziałów.

W roku 2019:

- w 8 samodzielnych szkołach podstawowych (33 oddziały),
- w 8 zespołach szkół (59 oddziałów szkół podstawowych, 1 oddział gimnazjalny oraz 3 oddziały w liceum ogólnokształcących),

stwierdzono nieprawidłowości w zakresie potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a w szczególności większą niż 1 godzina różnicę w rozpoczynaniu zajęć pomiędzy dniami w tygodniu. Stan taki spowodowany jest między innymi reorganizacją systemu oświaty. W istniejących szkołach podstawowych powstały klasy VII i VIII, doszło do nauczania nowych przedmiotów. W głównej mierze nieprawidłowości w planach lekcji wynikają z braku dostatecznej liczby nauczycieli dla danego przedmiotu. Nauczyciele prowadzą zajęcia z danego przedmiotu w różnych placówkach na terenie powiatu, w związku z powyższym, dyrektorzy szkół zmuszeni są dostosować rozkład zajęć lekcyjnych do możliwości pracy danego nauczyciela. Ponadto brak stałych godzin rozpoczynania zajęć lekcyjnych w/w oddziałach, wynika również z braku dostatecznej liczby sal lekcyjnych w budynkach szkolnych oraz zwiększonej w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 liczby oddziałów klasowych w szkołach podstawowych, ze względu na podjęcie obowiązku szkolnego przez dzieci 6-cioletnie, jak i utworzenie klas VII i VIII. Proponowane przez szkoły rozwiązanie rozpoczynania zajęć lekcyjnych przez dany oddział klasowy w stałych godzinach przez cały semestr (np. od godziny 8.00 lub od 12.00) nie uzyskuje aprobaty rodziców uczniów danej szkoły. Rodzice nie preferują rozkładu zajęć ze zmiennymi godzinami rozpoczynania i kończenia zajęć lekcyjnych, ze względu na uczestnictwo dzieci w różnych zajęciach pozalekcyjnych (zajęcia sportowe, językowe, muzyczne). Zajęcia te planowane są w dniach, w których zajęcia szkolne kończą się wcześniej. Wprowadzenie w całym semestrze rozpoczynania zajęć na 2 zmianie

uniemożliwiłoby dzieciom udział w zaplanowanych na cały rok zajęciach pozalekcyjnych. W związku z powyższym dyrektorzy szkół nie widzą w bieżącym roku szkolnym możliwości wyeliminowania tych nieprawidłowości.

VII.6. Opieka medyczna

W istniejących na terenie powiatu jarocińskiego placówkach szkolnych opieka medyczna sprawowana jest przez pielęgniarki/higienistki środowiska szkolnego w 25 szkołach w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, przeznaczonym do dyspozycji 1 placówki, w 2 szkołach w gabinetach przeznaczonych wspólnie z inną placówką w tym samym obiekcie. W 7 przypadkach podstawowa opieka zdrowotna nad uczniem zapewniona jest w pomieszczeniach zastępczych, pełniących inne funkcje lub nie spełniających wymaganych do tego typu pomieszczeń standardów technicznych, a udostępnianych pielęgniarce i uczniom na czas realizacji zadań z tego zakresu. Wszystkie pozostałe gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach są wyposażone w instalację ciepłej i zimnej bieżącej wody oraz spełniają podstawowe wymogi techniczne dla tego typu pomieszczeń.

W 3 szkołach kształcących osoby dorosłe w systemie zaocznym, nie sprawuje się podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniem.

VII.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach

35 funkcjonujących na terenie powiatu jarocińskiego szkół podstawowych, gimnazjalnych i zespołów szkół (z oceny wyłączono szkoły dla dorosłych) poddano ocenie sposoby dożywiania uczniów. W wyniku oceny stwierdzono:

- 14 szkół, w których posiłki przygotowywane są na miejscu,
- 17 szkół, które korzystają z posiłków dowożonych,
- 1 szkołę, która zapewnia posiłki poza placówką szkolną,
- posiłki jednodaniowe wydaje 29 szkół, posiłek dwudaniowy podaje 5 placówek, z posiłków tych korzysta 3770 uczniów,
- śniadania szkolne organizują 4 placówki (4 zespoły szkół, posiadające w swoim składzie przedszkole) dla 534 przedszkolaków,
- podawanie napojów występuje w 31 szkołach, liczba korzystających uczniów 4999,
- z posiłków dofinansowanych korzysta 493 uczniów,
- 32 szkoły (20 szkół podstawowych i 12 zespołów szkół) uczestniczyło w programie wydawania mleka w opakowaniach jednorazowych, z którego skorzystało 3713 uczniów,

W roku szkolnym 2018/2019 programami zostali objęci uczniowie klas od I do V (dotychczas program „szklanka mleka” obejmował uczniów klas I – III)

Rodzaj dożywiania	Ilość szkół	Liczba uczniów objętych dożywianiem
Posiłki obiadowe przygotowywane na miejscu	14 w tym: 6 SP 1 Gimn 7 ZS	
Posiłki obiadowe - cateringowe	17 w tym: 10 SP 7 ZS	
Posiłki obiadowe – zapewnione poza placówką szkolną	1 SP	
Obiady I daniowe	29 w tym: 15 SP 1 Gimn 13 ZS	2960 w tym 1086 SP 18 Gimn 1856 ZS
Obiady II daniowe	5 w tym: 2 SP 3 ZS	810 w tym: 396 SP 414 ZS
Organizacja śniadań szkolnych	4 ZS	534 (śniadania dla dzieci przedszkolnych)
Podawanie ciepłych napojów	31 w tym: 19 SP 12 ZS	4999 w tym: 3050 SP 1949 ZS
Posiłki dofinansowane (GOPS, MGOPS)		493 w tym: 264 SP 229 ZS

SP – Szkoły Podstawowe
Gimn – Gimnazja
ZS – Zespoły Szkół

VII.8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

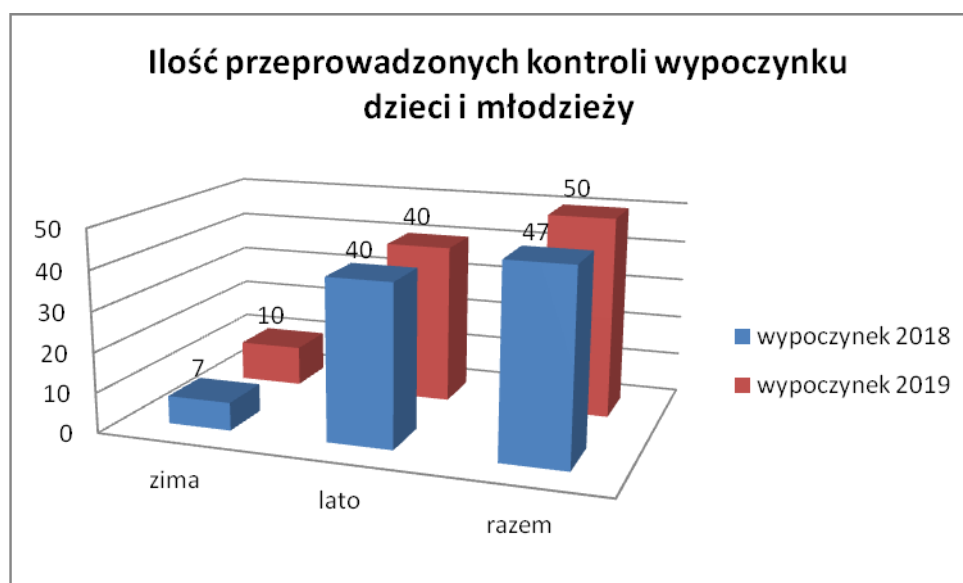
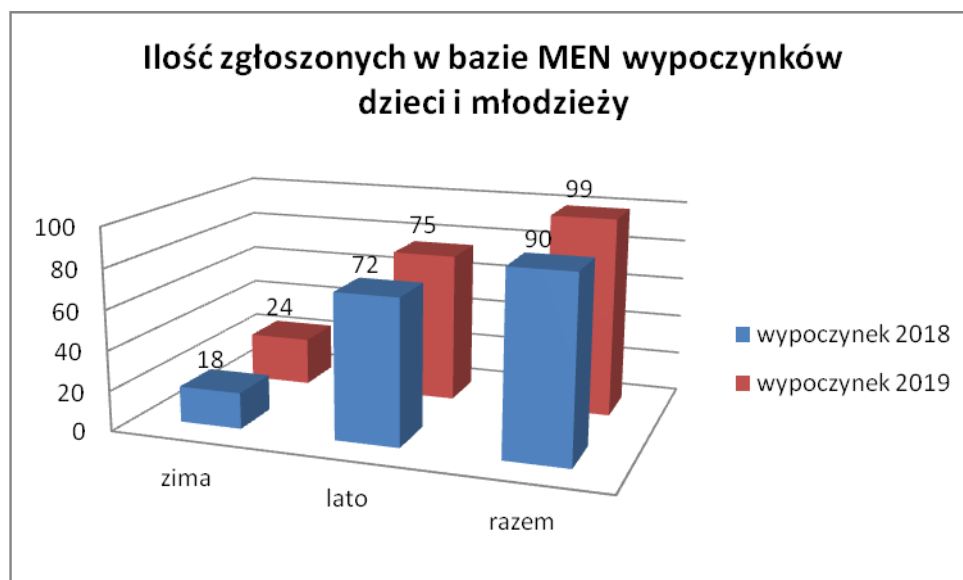
W 36 placówkach szkolnych na terenie powiatu znajduje się 16 gabinetów chemicznych lub przystosowanych sal fizyko/chemiczno/biologicznych, posiadających substancje i preparaty chemiczne. Wszystkie szkoły posiadają aktualne spisy znajdujących się w gabinetach substancji i preparatów chemicznych. Postępowanie z w/w substancjami i ich przechowywanie jest prawidłowe.

VII.9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W roku 2019 na terenie powiatu jarocińskiego w bazie MEN zarejestrowanych zostało 99 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym 41 w miejscu zamieszkania i 58 wyjazdowych). W trakcie trwania akcji zimowego i letniego wypoczynku skontrolowano 50 turnusów, w tym 23 w miejscu zamieszkania oraz 27 turnusów

wyjazdowych. Ogółem na skontrolowanych turnusach zimowego i letniego wypoczynku przebywało 2049 uczestników.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczestnikom właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz opieki medycznej. Zapewniono bardzo dobre warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

VII.10. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu

We wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W placówkach nauczania i wychowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych obowiązuje całkowity zakaz używania w/w substancji bez możliwości wydzielenia palarni dla osób

palących. W widocznych miejscach w obiektach nauczania i wychowania umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie używania w/w substancji.

VII.11 Podsumowanie:

1. Reorganizacja systemu oświaty polegająca na zlikwidowaniu gimnazjów, wymusiła na dyrektorach nielicznych placówek zorganizowanie dodatkowych sal lekcyjnych dla uczniów klas VII i VIII.
2. Ze względu na zwiększoną liczbę oddziałów klasowych w szkołach podstawowych (roczniki 2015/2016, 2016/2017, powstanie klas VII i VIII) oraz respektowanie przez dyrekcje szkół opinii rodziców przy konstruowaniu rozkładów zajęć lekcyjnych, w roku 2019 w 8 samodzielnych szkołach podstawowych (33 oddziały), oraz w 8 zespołach szkół (59 oddziałów szkół podstawowych, 1 oddział klasy gimnazjalnej oraz 3 oddziały klas liceum ogólnokształcącego), stwierdzono nieprawidłowości w zakresie potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a w szczególności większą niż 1 godzina różnicę w rozpoczynaniu zajęć pomiędzy dniami w tygodniu.
3. Pomimo zdecydowanej poprawy w zakresie dostępu szkół do infrastruktury do realizacji zajęć wychowania fizycznego, nadal występują szkoły, w których zajęcia wychowania fizycznego realizowane są na korytarzach lub w innych nie przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach.
4. We wszystkich szkołach zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Systematycznie szkoły zakupują dla uczniów indywidualne zamykane szafki.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

VIII.1. Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością jest sprawdzanie, czy przedsiębiorcy sektora spożywczego odpowiedzialni za bezpieczeństwo żywności spełniają wymagania obowiązujących przepisów, których celem jest ochrona i zapewnienie zdrowia i życia człowieka. Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2019 r. nadzorował 765 obiektów (w 2018 r. – 741), w tym:

- 750 zakładów żywności i żywienia,
- 9 obiektów obrotu i produkcji materiałów oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 6 obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami.

Skontrolowanych zostało ogółem 355 obiektów, co stanowi 46% wszystkich obiektów w ewidencji. Natomiast łącznie przeprowadzono 498 kontroli sanitarnych:

- 492 w obiektach żywności i żywienia,
- 3 kontrole w obiektach wytwórni i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 3 kontrole w ramach nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu kosmetykami.

W harmonogramie urzędowych kontroli na 2019 r. zaplanowano 264 kontrole sanitarne. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w postępowaniu pokontrolnym wydał 8 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień (w 2018 r. – 7 decyzji), 185 decyzji zatwierdzających i wykreślających zakłady oraz 70 decyzji płatniczych. Winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 12 mandatami karnymi na łączną sumę 3.000 zł (w 2018 r. – 14/2.400 zł).

Tab. Nr 1 Podstawowe wskaźniki działalności kontrolnej Oddziału w latach 2018 i 2019

Rodzaj danych	2018	2019
Liczba obiektów wg ewidencji	741	765
Liczba obiektów skontrolowanych	331	355
Liczba obiektów ocenionych	235	218
Liczba kontroli	471	498
Liczba decyzji	7 merytorycznych 83 zatwierdzających	8 merytorycznych 113 zatwierdzających
Liczba decyzji wstrzymania działalności	-	-
Liczba mandatów/kwota	14/2.400	12/3.000
Wysokość średniego mandatu /zł/	171.4 zł	250 zł
Liczba wniosków do sądu	-	-
Odsetek obiektów złych- ogółem	1,2 %	1,17%
Liczba pobranych próbek żywności i przedmiotów użytku	157	161

Odsetek próbek kwestionowanych	1,2%	3,7%
Liczba pobranych próbek sanitarnych	-	-
Odsetek kwestionowanych próbek sanitarnych	-	-

W porównaniu do 2018 r. stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością został utrzymany na podobnym poziomie. W 2019 r. odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym wynosił 1,17% (9 obiektów niezgodnych) i od kilku lat utrzymuje się na podobnym, niskim poziomie. W 2018 r. odsetek ten wynosił 1,22% przy również 9 obiektach sklasyfikowanych jako niezgodne.

Tab. Nr 2 Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w latach 2018-2019

Grupy obiektów wg arkusza Mz-48	Liczba obiektów nadzorowanych		Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami	
	2018	2019	2018	2019
Obiekty produkcji żywności	147	147	0	0
Obiekty obrotu żywnością	449	474	6	6
Obiekty żywienia zbiorowego otwarte w tym zakłady małej gastronomii	84	84	3	3
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	46	45	0	0
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	5	5	0	0
Miejsca obrotu mata riałami i wyroby przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	3	4	0	0
Zakłady konfekcjonujące kosmetyki/bez produkcji	1	1	0	0
Obiekty obrotu kosmetykami	6	5	0	0
Ogółem – obiekty objęte nadzorem	741	765	9	9

Największą grupę nadzorowanych obiektów na terenie powiatu, podobnie jak w minionych latach, stanowiły obiekty obrotu żywnością – 474, co stanowi 61,9% wszystkich obiektów według ewidencji.

Wzorem lat ubiegłych sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami ruchomymi i tymczasowymi działającymi podczas imprezy masowej *Jarocin Festiwal 2019* oraz „Największe zakończenie lata w Wielkopolsce”. W czasie trwania festiwali przeprowadzono dodatkowo 16 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych punktów handlowych oraz gastronomicznych nie budził zastrzeżeń.

Wymagania prawa żywnościowego nakładają na przedsiębiorców branży spożywczej obowiązki w celu zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności poprzez stosowanie zasad dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych oraz system HACCP. Zasady GHP/GMP posiadają wdrożone wszystkie zakłady a system HACCP obowiązuje w 321 zakładach. Zakłady posiadające wdrożony system HACCP

utrzymują go, a nowo powstające od samego początku działania systematycznie wdrażają system.

VIII.2. Działania w ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W 2019 r. podejmowano działania zgodne z procedurami RASFF wobec 11 otrzymanych powiadomień alarmowych i 2 informacyjnych. Powiadomienia dotyczyły głównie środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej, a także wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- Propolis plus – suplement diety – przekroczenie NDP dla benzo(a)pirenu i sumy WWA,
- Babydream Baby – Musli niemieckiej firmy – stwierdzono szypułki jabłek w proszku,
- wafle kukurydziane marki Genuss Plus oraz enerBIO z Czech – możliwe zanieczyszczenie fragmentem metalu,
- sezam łuskany z Indii – wykrycie pałeczek Salmonelli w produkcji,
- żytnie płatki błyskawiczne pełnoziarniste – zawyżona zawartość ochratoksyny A – mykotosyny produkowanej przez pleśń,
- kielbasa surowa – metka łososiowa – wykrycie obecności beztlenowej bakterii *Listeria monocytogenes* wywołującej zakażenie bakteryjne listeriozę,
- łyżka kuchenna Sella Odelo z Chin – migracja sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- kubek do kawy z melaminy „to go” z włóknami bambusa – stwierdzono migrację formaldehydu,
- rodzynki Organic Raisins z Litwy – przekroczony poziom ochratoksyny A,
- kielbasa surowa metka łososiowa – stwierdzono obecność *Listeria monocytogenes*,
- kubek bambusowy Bamboo Geo z Chin – stwierdzenie migracji formaldehydu,
- brokuły – przekroczenie NDP chlorpiryfosu – insektycydu i akarycydu.
- nektarynki – w badanej próbce wykazano przekroczenie NDP dla pestycydu glifosatu.

Na podstawie w/w powiadomień podejmowano działania zapewniające wyeliminowanie zagrożeń. W przypadku stwierdzenia w obrocie niebezpiecznych środków spożywczych nadzorowano wycofywanie ich z rynku zgodnie z ustawowymi kompetencjami.

VIII.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów

W 2019 r. odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym wynosił 1,17% w stosunku do ogółu zakładów żywności i żywienia (2018 r. - 1,22%). Na podstawie tych danych można stwierdzić, iż stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością został utrzymany na podobnym poziomie w stosunku do poprzedniego roku.

Tab. Nr 3 Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia w latach 2018 – 2019

Grupy obiektów wg MZ-48	% obiektów niezgodnych w grupach	
	2018	2019
Sklepy spożywcze	2,12%	2,19%
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	3,5%	3,5%

VIII.3.1. Opis grup obiektów w kolejności od tych o najgorszym stanie sanitarnym - najwyższy % obiektów niezgodnych.

VIII.3.1.1. Obiekty obrotu żywnością – sklepy spożywcze

W 2019 r. zarejestrowano 273 sklepy spożywcze. Skontrolowano 144, czyli 52,7% ogółu sklepów. Wskaźnik obiektów niezgodnych wyniósł 2,19% (w 2018 r. – 2,12%). Sklepy spożywcze to największa grupa nadzorowanych zakładów – stanowiły 35,6% ogółu obiektów ewidencjonowanych. Stan techniczny i porządkowy sklepów jest zróżnicowany. W nowych, dużych sklepach spożywczych dobrze oceniano wyposażenie sal sprzedaży. Zastrzeżenia higieniczne częściej dotyczyły małych sklepów. Stwierdzane nieprawidłowości to:

- przechowywanie żywności nietrwałej poza urządzeniami chłodniczymi, a produktów nieopakowanych w sposób narażający na zanieczyszczenie,
- brak właściwej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych,
- oferowanie do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych,
- nieprawidłowy stan techniczny podłóg, ścian oraz sufitów.

W ciągu roku 2019 w sklepach spożywczych przeprowadzono 235 kontroli sanitarnych oraz wydano 6 decyzji administracyjnych. Decyzje administracyjne wydawane na sklepy, dotyczyły między innymi stanu sanitarnego ścian i sufitów oraz wyposażenia i urządzeń. W konsekwencji nieprzestrzegania wymagań dotyczących zachowania czystości, porządku oraz higieny sprzedaży, nałożono 8 mandatów na sumę 1.800 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie skierował wniosek do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej na prowadzącą sklep spożywczy. Właścicielka prowadziła działalność niezgodną z decyzją zatwierdzającą. Przedmiotowy zakład nie spełniał wymagań prawa żywnościowego do handlu detalicznego w rozszerzonym zakresie z powodu braku wydzielonego i prawidłowo urządzonego stoiska gastronomicznego. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nałożył na właścicielkę karę pieniężną w wysokości 500 zł.

Do badań laboratoryjnych pobrano w sklepach 126 próbek środków spożywczych. Sześć zostało zakwestionowanych – filet z kurczaka (5 próbek z uwagi na obecność *Salmonella Enteritidis*) oraz 1 próbka nektarynek (przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu glifosatu).

We wszystkich ewidencjonowanych sklepach spożywczych zostały opracowane i wdrożone procedury dobrej praktyki higienicznej, natomiast w 174 sklepach, co stanowi 63,7 % ogółu liczby sklepów wdrożono HACCP. Pozostałe zakłady są w trakcie wdrażania i opracowywania stosownej dokumentacji. W grupie sklepów spożywczych przeprowadzono 7 kontroli interwencyjnych. Interwencje dotyczyły nieprawidłowej jakości środków spożywczych znajdujących się w obrocie, nieprawidłowego stanu sanitarnego oraz powiadomień RASFF.

VIII.3.1.2. Obiekty żywienia zbiorowego otwarte

Grupa, w której stan sanitarny został utrzymany na tym samym poziomie w stosunku do ubiegłego roku, to obiekty żywienia zbiorowego otwarte. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – ogółem według ewidencji – 84 zakłady, w tym 46 małej gastronomii. W roku sprawozdawczym skontrolowano 56 zakładów, z czego oceniono zgodnie z obowiązującym arkuszem oceny stanu sanitarnego 33 zakłady. Trzy obiekty otrzymały ocenę niezgodną z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego. Oceny niezgodne dotyczyły dwóch restauracji, jednej małej gastronomii i wynikały z braku zachowania czystości i porządku oraz niewłaściwej segregacji w urządzeniach chłodniczych. Osoby odpowiedzialne zostały ukarane 3 mandatami karnymi. Ogółem w zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono 76 kontroli sanitarnych, w tym 31 w zakładach małej gastronomii. W czasie przeprowadzania urzędowych kontroli żywności w zakładach żywienia zbiorowego stosujących tłuszcz do głębokiego smażenia oraz produkty pochodzenia zwierzęcego, zwracano szczególną uwagę na ich jakość, pochodzenie i sposób utylizacji. Przedmiotem kontroli były również produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, czyli

materiał kategorii 3. Kontrolowano procedury w tym zakresie oraz dokumentację towarzyszącą przekazywaniu odpadów zakładom utylizacyjnym, jak i sposób ich higienicznego gromadzenia.

VIII.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę bezpieczeństwa żywności i materiałów do kontaktu ze środkami spożywczymi przeprowadzały akredytowane laboratoria. Na rok 2019 zgodnie z rocznym planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu zostało zaplanowanych 156 próbek, z czego 95 przypadało na próbki mikrobiologiczne, a 61 na próbki do badań chemicznych. Dodatkowo pobrano 3 próbki kosmetyków oraz 2 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku oznaczenia zawartości sodu. Plan poboru próbek wykonano w 100 %. Łącznie więc pobrano 161 próbek. W 2019 r. jakość zdrowotna środków spożywczych utrzymała się na podobnym poziomie w stosunku do roku minionego - 6 próbek kwestionowanych. Dyskwalifikacje dotyczyły 5 próbek pobranych do badań mikrobiologicznych świeżego mięsa drobiowego z uwagi na obecność Salmonella Enteritidis oraz 1 próbki nektarynek, ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości glifosatu. Próbką ta była przedmiotem powiadomienia informacyjnego RASFF nr 2019.11 z dnia 29 listopada 2019 r. zgłoszonego przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

VIII.5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

W 2019 r. pod nadzorem znajdowało się 9 obiektów zajmujących się produkcją lub obrotem przedmiotów użytku do kontaktu z żywnością. Było to 5 zakładów produkujących materiały do kontaktu z żywnością, takie jak torebki papierowe, pojemniki gastronomiczne, opakowania kartonowe, a także zajmujące się konfekcjonowaniem papieru śniadaniowego oraz 4 obiekty obrotu tymi materiałami. Spośród 5 ewidencjonowanych wytwórni poddano urzędowej kontroli 2 obiekty. Tematem kontroli była dokumentacja towarzysząca surowcom stosowanym do produkcji oraz stosowanych farb i klejów.

W 2019 r. pobrano do badania laboratoryjnego 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 1 próbkę wyrobów ceramicznych dekorowanych (talerze) oraz 2 próbki wyrobów z melaminy. Żadna próbka nie została zakwestionowana.

VIII.6. Jakość zdrowotna kosmetyków

Nadzór nad kosmetykami prowadzony jest w 1 zakładzie konfekcjonującym kosmetyki oraz w obrocie handlowym. Warunki konfekcjonowania kosmetyków oceniono jako prawidłowe a oznakowanie kosmetyków nie budziło zastrzeżeń. W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych – RAPEX podejmowano działania kontrolne dotyczące kosmetyków uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W stosunku do powiadomień przeprowadzono stosowne postępowanie wyjaśniające, monitorując ich ewentualne wycofania z obrotu handlowego. Do badań laboratoryjnych pobrano z obrotu handlowego 3 próbki kosmetyków. Próbki nie zostały zakwestionowane.

VIII.7. Nadzór nad suplementami diety

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie znajduje się jedna firma konfekcjonująca i produkująca na zlecenie firm zewnętrznych suplementy diety. W omawianym roku w zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Obiekt jest funkcjonalny i spełnia wymagania przepisów.

Działania kontrolne skierowano również na śledzenie portali internetowych prowadzących sprzedaż suplementów diety. Kontrole dotyczyły sprzedaży za pośrednictwem portalu Allegro. Suplementy nie posiadały powiadomienia o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym osobę prowadzącą powyższą sprzedaż ukarano mandatem karnym w wysokości 500 zł. Przedmiotowe produkty zostały wycofane z oferty internetowej. Właściciela jednocześnie poinstruowano o konieczności dostosowania kolejnych partii wprowadzanych do obrotu produktów do zdefiniowanych wytycznych w uchwałach Zespołu ds. suplementów diety i dostosowania porcji witamin/składników mineralnych do określonych w uchwałach.

VIII.8. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego

W 2019 r. sposób żywienia oceniono w 13 obiektach. Kierując się ogólnymi zasadami prawidłowego układania jadłospisów w kontrolowanych obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania i sporządzania jadłospisów.

VIII.9.1. Żywnienie w szkołach

W 2019 r. oceniono jadłospisy w 6 stołówkach szkolnych. Jakościowa ocena teoretyczna poszczególnych posiłków według ogólnych zasad prawidłowego układania jadłospisów nie wykazała nieprawidłowości. Szkoły na terenie powiatu dysponowały niską stawką żywieniową przypadającą na jedno dziecko, która kształtowała się w przedziale od 2 zł do 3,50 zł. Szkoły na terenie powiatu jarocińskiego uczestniczyły w programach kształtujących prawidłowe nawyki żywieniowe wśród dzieci i młodzieży „Mleko w szkole” oraz „Owoce w szkole”. Programy te zapewniają dzieciom nieodpłatne mleko oraz świeże owoce i warzywa.

VIII.9.2. Żywnienie w przedszkolach

W 2019 r. w 5 stołówkach przedszkolnych dokonano oceny podstawowych posiłków zawartych w jadłospisach. Stwierdzono właściwe planowanie żywienia. Stawka żywieniowa przypadająca na jedno dziecko kształtowała się w granicach 4,20 zł – 12 zł.

W wielu obiektach zaobserwowano wdrażanie dobrych nawyków żywieniowych, takich jak podawanie naturalnych płatków zbożowych, deserów mlecznych z dodatkiem owoców świeżych, suszonych lub ziaren. Środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci w przedszkolach spełniały wymagania dla danej grupy wiekowej wynikające z aktualnych norm żywienia oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Posiłki były przygotowywane z naturalnych składników. Do śniadań wykorzystywano pieczywo z każdego rodzaju.

VIII.9.3. Żywnienie w zakładach opieki społecznej

W ewidencji w 2019 r. pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie znajdował się 1 obiekt tj. Dom Pomocy Społecznej w Raszewach. Obiekt prowadził całodzienne żywienie dla 30 osób przewlekle chorych psychicznie, w systemie od surowca do gotowego posiłku. Stawka żywieniowa w 2019 r. wynosiła 11,35 zł. Podawane były obiady dwudaniowe, a w wyniku przeprowadzonej oceny teoretycznej jadłospisu nie stwierdzono nieprawidłowości. Każdy posiłek zawierał produkty będące źródłem białka zwierzęcego, a także pamiętano o uwzględnieniu sezonowych owoców i warzyw.

VIII.9.4. Żywnienie w zakładach specjalnych i wychowawczych

W tej grupie nadzorowany był 1 obiekt - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Cerekwicy. Obiekt produkuje posiłki w systemie od surowca do wyrobu gotowego i serwuje całodienne wyżywienie. Przygotowywane są śniadania, obiady dwudaniowe oraz kolacje dla 60 wychowanek w wieku 15-18 lat. Stawka dzienna wynosiła 12 zł. Ocenie teoretycznej poddano jadłospis dekadowy. Uznano w nim prawidłowy dobór produktów będących źródłem białka zwierzęcego, dostateczny udział w żywieniu owoców i warzyw oraz dostateczną podaż ryb. Do przyrządzania potraw nie używano koncentratów spożywczych. Obiekt pod względem technicznym jest systematycznie modernizowany. Zgodnie z przeprowadzoną oceną stanu sanitarno-technicznego obiekt nie budził zastrzeżeń.

VIII.10. Nadzór nad obrotem grzybami, wystawa grzybów świeżych oraz zatrucia

Nadzór nad grzybami świeżymi wprowadzanymi do obrotu handlowego w minionym sezonie na terenie powiatu jarocińskiego odbywał się na targowisku w Jarocinie i wzorem lat minionych nadzór prowadził wykwalifikowany grzyboznawca, zatrudniony przez administratora targowiska.

W ramach działań profilaktycznych specjaliści zatrudnieni w PSSE w Jarocinie udzielili 23 porady w zakresie przynależności gatunkowej grzybów oraz zorganizowali wystawę grzybów świeżych pod hasłem „Bezpieczne grzybobranie”.

Podczas przygotowanej prezentacji multimedialnej dzieci ze szkół powiatu jarocińskiego poznały zasady bezpiecznego grzybobrania, dowiedziały się o gatunkach grzybów, o sposobie ich rozpoznawania i oznaczania, a także poznały podstawowe różnice pomiędzy gatunkami grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących. Po zakończeniu prezentacji, dzieci obejrzały przygotowaną wystawę, a grzyboznawca i klasyfikator grzybów świeżych z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie udzielili obszernych wyjaśnień i odpowiadali na zadawane przez dzieci pytania. Podczas wystawy przeprowadzono również akcję informacyjno-edukacyjną pod tytułem „Mały kleszcz – duży problem?”. Z wystawy skorzystali również mieszkańcy miasta, którzy z zaciekawieniem przyglądali się świeżym grzybom, zarówno tym jadalnym, niejadalnym, jak i trującym.

W 2019 r. nie zgłoszono zatruc pokarmowych po spożyciu grzybami.

*Fot. Nr 1 Wystawa grzybów świeżych pod hasłem „Bezpieczne grzybobranie”
w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie*

VIII.11. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

W ramach współpracy z jednostkami administracji państwowej przekazano władzom powiatu jarocińskiego informacje o stanie sanitarnym zakładów żywności i żywienia. W przypadkach stwierdzenia naruszania przepisów dotyczących nieprawidłowej jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie przekazywał stosowne informacje właściwemu miejscowemu organowi Inspekcji Weterynaryjnej. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną dotyczyła również przekazywania wyników badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego. W związku z występowaniem przypadków afrykańskiego pomoru świń, prowadzono wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną systematyczne kontrole sanitarne w zakresie sprzedaży detalicznej świeżego mięsa, wyrobów mięsnych i produktów z mięsa na targowiskach, bazarach w celu wykrycia nielegalnie wprowadzonego mięsa świń i dzików. Zakres kontroli dotyczył postępowania z odpadami kategorii 3. Nie wykazano nieprawidłowości w powyższym zakresie.

VIII.12. Podsumowanie:

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów na podległym terenie w stosunku do minionego roku został utrzymany na podobnym poziomie. Dziewięć obiektów sklasyfikowano jako obiekty „niezgodne”. Przyczyną występowania nieprawidłowości natury higienicznej nadal pozostaje brak właściwego zaangażowania zatrudnionego personelu, a także brak odpowiednich środków finansowych. Problemem bieżącym pozostaje również oferowanie środków spożywczych po upływie terminu lub dat minimalnej trwałości. Można jednak zaobserwować sukcesywną modernizację obiektów, a także doposażenie w niezbędny sprzęt. Zakłady wdrożyły bądź sukcesywnie wdrażają system HACCP, a korzystając z ułatwień przewidzianych przez Komisję Europejską we wdrażaniu procedur HACCP w małych przedsiębiorstwach, w części zakładów przestrzeganie zasad GHP i GMP uznano za wystarczające dla kontroli najważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa żywności.

Jakość zdrowotna środków spożywczych znajdujących się na lokalnym rynku również utrzymana była na podobnym poziomie w stosunku do roku minionego. Jednakże odsetek próbek kwestionowanych za rok 2019 nieznacznie wzrósł i wynosił 3,7 w stosunku do 2018 r. kiedy wynosił 1,2 %.

W związku z powyższym, należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości żywności.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, w dalszym ciągu będzie kontynuowany wzmocniony nadzór sanitarny, szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia.

IX. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

IX.1. Działania podejmowane w 2019 r. przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie wynikały przede wszystkim z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego. Realizowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły następujących zagadnień:

- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- promowania zdrowego stylu życia w zakresie żywienia i aktywności fizycznej,
- profilaktyki chorób nowotworowych.

Realizacja zagadnień problemowych

Na terenie powiatu jarocińskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim - inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wojewódzkim - inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu.

IX.2. Do działań, które realizowane były na terenie całego kraju, w tym także na terenie powiatu jarocińskiego zaliczamy następujące zagadnienia:

IX.2.1. Profilaktyka HIV/AIDS - realizacja Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

W ramach działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie realizowała projekt edukacji rówieśniczej „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV**”, którego celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży szkolnej oraz zachęcanie jej do przekazywania zdobytej wiedzy w dalszej edukacji rówieśniczej. Zorganizowano jedno szkolenie z udziałem 14 uczniów klasy I i II technikum Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. Uczestnicy szkolenia wysłuchali wykładu „Współczesna wiedza na temat HIV/AIDS i chorób

przenoszonych drogą płciową” oraz wzięli udział w warsztatach, podczas których określali stopień ryzyka zakażenia HIV, uczyli się asertywnych zachowań. Przeprowadzono ocenę wiadomości młodzieży z zakresu HIV/AIDS przez zastosowanie kwestionariusza ankiety przed i po zakończeniu szkolenia.

Fot. Nr 1 Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia -kontra HIV”
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

14 lutego 2019 r. w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Jarocinie przeprowadzono wśród 103 osobowej grupy młodzieży akcję informacyjno-edukacyjną pod hasłem **„Bezpieczne Walentynki 2019”** dotyczącą profilaktyki HIV/AIDS.

Na terenie szkoły zorganizowano punkt informacyjno-konsultacyjny z materiałami edukacyjnymi wydanymi przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Młodzież miała możliwość zapoznania się z tematyką HIV/AIDS poprzez udzielanie odpowiedzi na wylosowane pytania. Nagrodą za prawidłowe odpowiedzi były walentynkowe kartki, serduszka ufundowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie. Punkt informacyjno-konsultacyjny cieszył się dużym zainteresowaniem ze strony uczniów.

Fot. Nr 2,3 Akcja informacyjno-edukacyjna "Bezpieczne Walentynki 2019"
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie.

Wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Jarocinie przeprowadzono etap powiatowy konkursu ogłoszonego przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu na mem internetowy pod hasłem „**Nie daj szansy AIDS**”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych województwa wielkopolskiego.

Do etapu powiatowego konkursu przystąpiła jedna szkoła – Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. W etapie szkolnym konkursu w ZSP-B w Tarcach udział wzięło 16 uczniów.

**ROMEO i JULIA NIE WIEDZIELI O HIV
TY JUŻ WIEŚ, ZABEZPIECZAJ SIĘ!**

Fot. Nr 4, 5 Laureat etapu powiatowego konkursu wraz z organizatorami. Nagrodzony mem internetowy.

W ramach obchodów 1 grudnia Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach zorganizowano uroczyste podsumowanie etapu powiatowego konkursu na mem internetowy pod hasłem „**Nie daj szansy AIDS**”. Laureatowi konkursu wręczono nagrodę ufundowaną przez Starostwo Powiatowe w Jarocinie. Zaproszona młodzież klas I Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach obejrzała

film i wysłuchała prelekcji na temat HIV/AIDS oraz sytuacji epidemiologicznej w zakresie zakażeń wirusem HIV na terenie powiatu jarocińskiego.

Fot. Nr 6 Prelekcja na temat HIV/AIDS - Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS współpracowano z lokalnymi mediami - Gazetą Jarocińską i Radiem ELKA, do których przekazano informację na temat HIV/AIDS oraz wykaz Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych wykonujących badania w kierunku wirusa HIV. Ponadto powyższe informacje zostały zamieszczone również na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie.

W roku 2019 kontynuowano współpracę z dyrekcją Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach w ramach organizacji konkursu powiatowego pod hasłem „**Nieśmy pomoc, sport, profilaktyka, zdrowie**” dla uczniów III klas gimnazjalnych. Uczestnicy konkursu sprawdzali swoją wiedzę teoretyczną w zakresie HIV/AIDS i zdrowego stylu życia oraz wiedzę praktyczną w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Partnerami w organizacji konkursu było Starostwo Powiatowe w Jarocinie, Polski Czerwony Krzyż - Oddział Terenowy w Jarocinie i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jarocinie. Sponsorami nagród dla uczestników konkursów była Dyrekcja Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach oraz Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W 2019 roku prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych opracowanych przez Krajowe Centrum ds. AIDS w ramach kampanii „**Mam czas rozmawiać**”, której adresatami są rodziny wielopokoleniowe, osoby w różnym wieku i z różnymi doświadczeniami życiowymi, których zakażenie HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową może

dotyczyć. W ramach kampanii współpracowano również z punktem medycznym zorganizowanym na terenie festiwalu „Jarocin Festiwal 2019”.

IX.2.2. Profilaktyka palenia tytoniu

W 2019 r. kontynuowano działania w ramach profilaktyki tytoniowej w oparciu o Narodowy Program Zdrowia, Europejski Kodeks Walki z Rakiem, Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych.

W I kwartale 2019 roku dla uczniów klas V szkół podstawowych z terenu powiatu jarocińskiego zorganizowano wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Jarocinie etap powiatowy konkursu wojewódzkiego „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”. Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu komiksu propagującego promowanie niepalenia papierosów i inhalowania e-papierosów oraz poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu oraz kształtowania postaw asertywnych wobec osób uzależnionych od nikotyny.

Pierwsze miejsce w etapie powiatowym konkursu zajęła uczennica Niepublicznego Zespołu Szkół w Prusach. Do etapu powiatowego konkursu przystąpiło 6 szkół podstawowych z terenu powiatu jarocińskiego. Ogółem w etapach szkolnych konkursu udział wzięło 50 uczniów. Fundatorem nagród dla laureatów etapu powiatowego konkursu było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

Fot. Nr 7 Praca konkursowa uczennicy Niepublicznego Zespołu Szkół w Prusach - pierwsze miejsce etapu powiatowego konkursu "Palić, nie palić - oto jest pytanie?".

W lutym 2019 r. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jarocinie przekazała do szkół ponadpodstawowych regulamin wojewódzkiego konkursu ogłoszonego przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Poznaniu pod hasłem „Tytoń – od leku po truciznę”. Partnerami konkursu było Kuratorium Oświaty w Poznaniu i Wielkopolskie Centrum Onkologii. Zadaniem konkursowym było przygotowanie filmu na temat profilaktyki palenia tytoniu. Z terenu powiatu jarocińskiego żadna szkoła nie zgłosiła się do konkursu.

Realizowano projekt edukacyjny w zakresie edukacji antynikotynowej „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń**” wśród 64 osobowej grupy młodzieży w wieku od 12-15 lat w Szkole Podstawowej w Noskowie, Zespole Szkół w Prusach oraz Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. W części teoretycznej młodzież dowiedziała się, jakie choroby wywołuje palenie tytoniu, poznała skład dymu tytoniowego i jego wpływ na organizm ludzki. Zapoznana została również z cyklem uzależnienia od nikotyny oraz pojęciem biernego palenia. Podczas zajęć warsztatowych uczniowie wspólnie opracowywali definicję uzależnienia, dyskutowali o przyczynach palenia tytoniu, uczyli się umiejętności asertywnego zachowania, obliczali koszty związane z paleniem tytoniu, przygotowywali plakaty i projekty kampanii nawiązujących do rzucenia palenia.

Z ankiet przeprowadzonych przed i po szkoleniu, dotyczących wiedzy uczniów na temat szkodliwości palenia tytoniu, wynika, że ich poziom wiedzy znacznie się podniósł.

W ankiecie wstępnej odnotowano 60,9% poprawnych odpowiedzi, natomiast w ankiecie końcowej, po przeprowadzeniu zajęć poprawnych odpowiedzi odnotowano 98,7 %.

Przy realizacji tego przedsięwzięcia współpracowano z dyrektorami placówek oraz pedagogami szkolnymi i szkolną służbą zdrowia.

Fot. Nr 8,9 Uczestnicy szkolenia „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń”
- Szkoła Podstawowa w Prusach, Szkoła Podstawowa w Noskowie.

W ramach „Światowego Dnia bez Tytoniu” - 31 maja 2019 roku, który obchodzony był pod hasłem „Tytoń a zdrowe płuca” zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie. W trakcie prowadzonych działań upowszechniano nowelizację ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, za pomocą smokerlyzera wykonywano pomiary zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu u osób palących tytoń, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Fot. Nr 10 Punkt informacyjno-edukacyjny w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie.

W Światowym Dniu Rzucania Palenia - 21 listopada 2019 r. zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny dla pacjentów Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Ośrodka Zdrowia w Rusku. Pracownicy Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie przeprowadzali rozmowy indywidualne z pacjentami palącymi tytoń. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych i gadżetów reklamowych: toreb bawełnianych z logo zakazu palenia oraz długopisów.

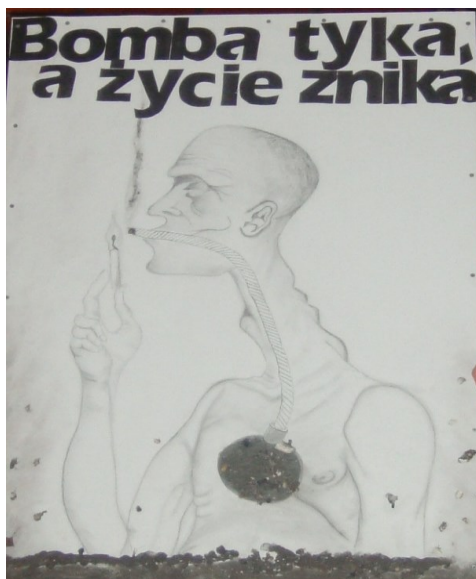

Fot. Nr 11 Punkt informacyjno-edukacyjny w NZOZ - Ośrodek Zdrowia w Rusku.

W Światowym Dniu Rzucania Palenia uczniowie Szkoły Podstawowej w Żerkowie przemaszerowali ulicami miasta z antynikotynowymi transparentami, wręczając ulotki przechodniom i skandując antynikotynowe hasła. Sponsorami nagród za przygotowanie plakatów oraz udział w happeningu była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie i Urząd Miasta i Gminy w Żerkowie - Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Fot. Nr 12 Światowy Dzień Rzucania Palenia - Szkoła Podstawowa w Żerkowie.

*Fot. Nr 13 Konkurs plastyczny na antynikotynowy plakat
- Szkoła Podstawowa w Żerkowie.*

W dniu 28 listopada 2019 r. przeprowadzono zajęcia informacyjno-edukacyjne na temat szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów wśród uczniów klasy V Szkoły Podstawowej w Dobieszczyźnie. Podczas spotkania dzieci pracowały w grupach, tworząc ciekawe plakaty na temat skutków palenia oraz korzyści wynikających z rzucenia nałogu. W trakcie zajęć wykorzystano materiały dydaktyczne przygotowane przez pracowników oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie. Za aktywny udział w zajęciach uczniowie otrzymali upominki ufundowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie.

Fot. Nr 14 Zajęcia informacyjno-edukacyjne w Szkole Podstawowej w Dobieszczyźnie.

W 2019 r. kontynuowano realizację programu edukacyjnego o tematyce antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas” skierowanego do dzieci 5-6 letnich i ich rodziców oraz programu „Bieg po zdrowie” skierowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych i ich rodziców.

***Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”,** którego głównym celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub w otoczeniu dorosłych palących tytoń.

Programem objęto 369 dzieci 5-6 letnich z 13 placówek przedszkolnych oraz 207 rodziców. Kadra pedagogiczna realizująca program otrzymała pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzania zajęć edukacyjnych z dziećmi. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych – odblasków „Dinuś” otrzymanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. W ramach realizacji programu z inicjatywy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „Co i dlaczego dymi?” dla 39 dzieci 6-letnich Niepublicznego Przedszkola „Promyczek” w Jarocinie. Zajęcia zainicjowane zostały pogadanką na temat szkodliwości biernego palenia. Dzieci kolorowały obrazki przygotowane przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie z napisem „Proszę, NIE PAL przy mnie” dedykowane rodzicom, wykonały własne prace plastyczne na temat różnych źródeł dymu. Sponsorem nagród była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie.

Fot. Nr 15, 16 Uczestnicy konkursu plastycznego „Co i dlaczego dymi?”
- Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Jarocinie.

***Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”**, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program podaje zmianę postrzegania co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne. Program angażuje również środowisko domowe uczniów.

Realizatorzy programu – kadra pedagogiczna została przygotowana do realizacji programu oraz otrzymała pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z uczniami. Trzecia edycja programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej realizowana była w 13 szkołach podstawowych na terenie powiatu jarocińskiego. Programem objętych zostało 223 uczniów klas IV oraz 220 rodziców.

Materiały informacyjno-edukacyjne w ramach programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

W roku 2019 realizowano tematykę dotyczącą profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych - kontynuowano wśród uczniów szkół ponadpodstawowych realizację programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, którego struktura oparta jest na 3 częściach. Pierwsza część programu „Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości”, której najważniejszą tezą jest to, że substancje psychoaktywne oszukują, nie dają tego, co obiecują. Druga część programu „Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?”, której głównym celem jest pokazanie strat, jakie substancje psychoaktywne mogą spowodować w zakresie więzi między mężczyzną a kobietą. Trzecia część programu „Substancje psychoaktywne a zdrowie prokreacyjne” porusza problematykę zdrowia w aspekcie wpływu obecnych wyborów życiowych - stylu życia na zdrowie ich przyszłego potomstwa. Realizatorzy

programu: szkolna służba zdrowia i kadra pedagogiczna wyposażeni zostali w materiały edukacyjne dla uczniów oraz ich rodziców. Programem objęto 110 uczniów z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Jarocinie oraz z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego i Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Cerekwicy Nowej.

W ramach współpracy w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny. Pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie zainteresowanym uczniom demonstrował za pomocą alkoholgli upośledzenie zmysłów po spożyciu alkoholu oraz wykonywał pomiary smokolyzerem zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących tytoń.

IX.2.3. Promocja zdrowego stylu życia w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej - realizacja programu edukacyjnego pt. „Trzymaj Formę!”

W roku 2019 kontynuowana była realizacja programu „Trzymaj Formę!” zainicjowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”, którego celem jest edukacja w zakresie

trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej oraz ich rodziców poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Program realizowany był w 13 placówkach wśród 830 uczniów oraz 314 rodziców. Szkoły realizujące program otrzymały materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z uczniami oraz materiały edukacyjne dla rodziców.

W ramach realizacji programu w Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie zorganizowany został festyn zdrowia pod hasłem „Trzymaj formę – żyj zdrowo”. Uczniowie klas VI i VII szkoły podstawowej oraz klas II i III gimnazjum przygotowali stanowiska ze zdrową żywnością.

Fot. Nr 17, 18 Festyn zdrowia - Szkoła Podstawowa nr 2 w Jarocinie.

IX.2.4. Światowy Dzień Zdrowia - 7 kwietnia 2019 roku pod hasłem „Zdrowie dla wszystkich” z tematem przewodnim „Powszechna opieka medyczna”

Prowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną Światowej Organizacji Zdrowia wśród placówek wykonujących świadczenia zdrowotne, placówek nauczania i wychowania oraz wśród społeczności lokalnej.

IX.3. Zagadnienia problemowe zainicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Poznaniu i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie:

IX.3.1. Program edukacyjny "Mamo, Tato- co Wy na to?"

W roku 2019 rozpoczęto realizację programu edukacyjnego pod tytułem „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 letnich) oraz ich rodziców i opiekunów opracowanego

przez pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. W ramach programu opracowane zostały materiały i pomoce programowe: broszura wspólna dla dzieci i ich rodziców, zestaw kredek woskowych dla każdego dziecka biorącego udział w Programie.

Głównym celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy.

Kadra pedagogiczna przygotowana została do realizacji programu podczas szkoleń i indywidualnych spotkań z koordynatorem powiatowym – pracownikiem oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie. Programem objęto 752 dzieci 5-6 letnich oraz ich rodziców w 26 placówkach nauczania i wychowania.

IX.3.2. Projekt edukacyjny „Wiem - nie biorę! Jestem bezpieczny”

W 2019 r. kontynuowano realizację projektu edukacyjnego „Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny”, który jest częścią programu pt. „Dopalacze niszczą życie” realizowanego przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie.

Głównym celem projektu jest wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” na funkcjonowanie organizmu

ludzkiego. Grupą docelową jest młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych, kadra pedagogiczna oraz rodzice i opiekunowie.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono szkolenie dla 20 uczniów klasy I Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach oraz dla 30 uczniów klas VIII Szkoły Podstawowej w Noskowie i Zespołu Szkół w Prusach.

Uczniowie zapoznani zostali z aktualnymi zagrożeniami zdrowotnymi związanymi z używaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych oraz z rzeczywistym statusem prawnym „dopalaczy” i konsekwencjami prawnymi.

Uczniowie uczestniczyli również w zajęciach warsztatowych pod tytułem **”Smak życia, czyli debata o dopalaczach”**, których głównym celem było zwiększenie ostrożności młodych ludzi do zachowań ryzykownych, zmniejszenie otwartości młodych ludzi na kontakty z narkotykami i nowymi substancjami psychoaktywnymi, wykształcenie postaw asertywnych wobec zjawiska narkomanii, dilerów i produktu oraz zachęcanie młodych ludzi do zachowań prozdrowotnych.

Fot. Nr 19, 20 Szkolenie – „Wiem-nie biorę! Jestem bezpieczny”
- Zespół Szkół w Prusach, Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

Podczas szkoleń przeprowadzono ankietę wstępną i końcową, z analizy której wynika, iż niewielka część młodzieży miała kontakt z dopalaczami, a także zna skutki i konsekwencje ich zażywania. Przeprowadzone zajęcia spowodowały wzrost świadomości uczniów na temat negatywnych skutków zażywania środków psychoaktywnych, dzięki projekcjom spotów filmowych opracowanych przez twórców programu edukacyjnego.

IX.3.3. Program edukacyjny „Wybierz życie – pierwszy krok”

W 2019 r. kontynuowano realizację programu edukacyjnego „Wybierz życie - pierwszy krok”, którego celem jest zwiększenie poziomu wiedzy młodzieży oraz ich rodziców na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV (wirusa brodawczaka ludzkiego) w jego powstawaniu. Realizatorami programu były pielęgniarki środowiska szkolnego, które przygotowane zostały do prowadzenia zajęć z uczniami oraz zostały wyposażone w materiały edukacyjne dla młodzieży i rodziców. Edukacją objęto 500 uczniów klas pierwszych w 4 szkołach ponadpodstawowych oraz 463 rodziców.

IX.3.4. Akcja informacyjna „Mały kleszcz – duży problem?”

W 2019 r. prowadzono akcję informacyjno-edukacyjną „Mały kleszcz – duży problem?”, w ramach której przeprowadzono szkolenie dla 20 uczniów oraz 7 nauczycieli Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. Przeprowadzono 2 pogadanki dla dzieci i młodzieży uczestniczących w półkoloniach

oraz 7 prelekcji dla uczestników wystawy grzybów świeżych zorganizowanej w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie oraz dla uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. Zorganizowano również punkt informacyjno-edukacyjny podczas festynu rodzinnego w sołectwie Wilkowyja.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych otrzymanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Poznaniu. W ramach współpracy z lokalną prasą przygotowano i opracowano artykuł na temat kleszczy i chorób odkleszczowych.

IX 4. Inne działania:

IX.4.1. Profilaktyka wszawicy – Podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wszawicy wśród dzieci i uczniów uczęszczających do placówek nauczania i wychowania. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych opracowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny.

IX.4.2. Profilaktyka grypy – Podejmowano działania informacyjne dotyczące profilaktyki zachorowań na grypę. W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Potarzycy przeprowadzono zajęcia informacyjno-edukacyjne na temat profilaktyki grypy i przypadków grypopodobnych. Podczas zajęć z dziećmi przeprowadzono ćwiczenia ze skutecznego mycia rąk. Za aktywny udział w zajęciach Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie ufundowała drobne upominki dla uczniów. Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do placówek nauczania i wychowania oraz do placówek służby zdrowia. Poprzez stronę internetową Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i lokalne media informowano internautów o sytuacji epidemiologicznej w powiecie jarocińskim w zakresie zachorowań na grypę oraz o sposobach ochrony przed zachorowaniem.

Fot. Nr 21 Zajęcia informacyjno-edukacyjne w Centrum Oświatowo-Kulturalnym - Niepublicznej Szkole Podstawowej w Potarzycy.

IX.4.3. Profilaktyka chorób układu pokarmowego - profilaktyka zatruc pałeczkami Salmonella – Prowadzono działania profilaktyczno – edukacyjne wśród uczniów Centrum Oświatowo-Kulturalnego - Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Potarzycy. Podczas zajęć zapoznano dzieci z tematyką chorób układu pokarmowego, ze szczególnym uwzględnieniem zachorowań na salmonellę, przedstawiono źródła zakażenia oraz przekazano materiały edukacyjne.

Fot. Nr 21 Zajęcia informacyjno-edukacyjne w Centrum Oświatowo-Kulturalnym - Szkole Podstawowej w Potarzycy

IX.4.4. Promocja szczepień ochronnych – Prowadzono poprzez lokalne media działania informacyjno-edukacyjne w zakresie podniesienia poziomu wiedzy i świadomości lokalnego społeczeństwa na temat korzyści wynikających ze szczepień ochronnych.

IX.4.5. Bezpieczeństwo uczestników letniego i zimowego wypoczynku – Działaniami informacyjno-edukacyjnymi na temat różnych aspektów bezpiecznego wypoczynku objęto 855 uczestników z 5 placówek letniego i zimowego wypoczynku.

IX.4.6. Profilaktyka nadmiernej ekspozycji na szkodliwe działanie promieniowania UV – Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ramach kampanii „Jasne jak słońce” prowadzonej z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego - Państwowym Zakładem Higieny i Ministerstwem Zdrowia, która miała na celu informowanie o skutkach nadmiernego narażenia na promieniowanie UV i negatywnych aspektach korzystania z solariów. Adresatami kampanii był ogół społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, rodziców oraz właścicieli solariów.

IX.4.7. Profilaktyka chorób nowotworowych – Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej w związku z przystąpieniem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do realizacji Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Nowotworów Skóry. Przekazane materiały informacyjne – ulotki, foldery i plakaty miały na celu pogłębienie wiedzy na temat zapobiegania nowotworom skóry oraz przedstawienie metod samobadania znamion.

IX.4.8. Profilaktyka zakażeń wzv typu A – W związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z wzv typu A prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w środowisku z wykorzystaniem materiałów otrzymanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Informacją objęto placówki nauczania i wychowania na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie.

IX.4.9 Podsumowanie:

1. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie przeprowadza systematycznie monitoring i ocenę poszczególnych edycji w/w przedsięwzięć prozdrowotnych.
2. W 2019 r. przeprowadzono 40 wizytacji placówek nauczania i wychowania, sporządzono 56 ocen realizacji programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia.
3. W związku z podejmowanymi działaniami oświatowo-zdrowotnymi zorganizowano 10 szkoleń dla 176 uczestników oraz 21 narad dla 21 osób.
4. Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne realizowane są przy szerokiej współpracy środowiskowej.

X. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

X.1. Do głównych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2019 roku należało:

- a) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- b) uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- c) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- d) kontrolowanie obiektów w trakcie realizacji oraz przeprowadzanie wizji lokalnych,
- e) wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- f) wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

X.2. W 2019 roku:

- a) uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 41 dokumentacji projektowych, w tym:
 - pozytywnie bez zastrzeżeń - 40,
 - pozytywnie z zastrzeżeniami - 1,
 - negatywnie - 0,
- b) wzięto udział w 31 odbiorach, z czego 9 dotyczyło zakładów żywności i żywienia. Odbierane obiekty wykonane zostały w oparciu o projekty budowlane w 15 przypadkach zaopiniowane przez rzeczoznawcę oraz w 11 przypadkach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie. W 5 przypadkach projekty nie posiadały uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Nie stwierdzono rażących naruszeń przepisów w projektach zaopiniowanych przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.

Do najczęściej zauważanych usterek w trakcie odbiorów można zaliczyć:

 - brak wentylacji lub jej wadliwe bądź złe wykonanie,
 - rozbieżności w stosunku do dokumentacji,
 - zbyt mała ilość punktów zaopatrzenia w wodę,
 - zmiany w technologii.
- c) uzgodniono środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację dla 6 przedsięwzięć. Uzgodnienia dotyczyły w dwóch przypadkach budowy fermy drobiu, w dwóch

przypadkach odchowalni cieląt oraz budowy składowiska odpadów niebezpiecznych i budowy stawu ziemnego.

d) uzgodniono:

- 2 projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 1 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

e) wydano 26 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 24 przypadkach odstąpiono od przeprowadzenia postępowania.

f) wydano opinie sanitarne:

- o pomieszczeniach aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych - 1
- o imprezach masowych - 5
- o schronisku młodzieżowym - 1
- o pomieszczeniach do prowadzenia działalności w zakresie magazynowania broni - 1
- o regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie - 1
- o warunkach zabudowy - 1
- ocen higienicznych na zastosowane materiały i urządzenia do uzdatniania i dystrybucji wody - 1.

XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii w 2019 r. wykonało 13317 analiz mikrobiologicznych i parazytologicznych.

W kierunku badań zakażeń pałeczkami Salmonella i Shigella przeprowadzono 8148 analizy, z czego 563 wykonano w ramach nadzoru epidemiologicznego, również dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej oraz badania u 88 osób chorych w kierunku schorzeń jelitowych.

W laboratorium wykonywane są także badania z zakresu bakteriologii ogólnej oraz parazytologii w ramach umów i dla klientów indywidualnych.

Diagnostyka tych badań obejmuje:

- zakażenia dróg oddechowych
- zakażenia dróg moczowych i moczowo-płciowych,
- zakażenia oka i ucha,
- zakażenia krwi i ośrodkowego układu nerwowego,
- zakażenia skóry, tkanek miękkich i ran,
- badanie testów Sporal.

W/w badania przeprowadzono w ilości 4776 analiz.

W laboratorium przeprowadzono także badania w celu wykrycia pasożytów w ilości 119.

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii funkcjonujące w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie posiada certyfikat akredytacji nr AB 1209 Polskiego Centrum Akredytacji od 2010 r., który potwierdza wysoką jakość badań, rzetelność i wiarygodność wyników oraz wysokie kompetencje personelu laboratorium, jak również wyniki uzyskiwane w badaniach biegłości.

Szczegółowy zakres badań akredytowanych znajduje się w aktualnym wydaniu zakresu akredytacji wydanie nr 10 z dnia 16 kwietnia 2018 r., dostępnym w siedzibie Laboratorium oraz na stronie internetowej Polskiego Centrum Akredytacji.

W dniu 22 marca 2019 r. przeprowadzony został audit w ramach nadzoru przez Polskie Centrum Akredytacji. Na podstawie pozytywnej oceny laboratorium utrzymało akredytację.

ZAKOŃCZENIE

W 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie było 1257 obiektów. Przeprowadzono 1478 kontroli i wizytacji. Wydano ogółem 481 decyzji (w tym 303 decyzje merytoryczne, 178 decyzji płatniczych) oraz 5 postanowień. Nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 3200. Wystawiono 30 tytułów wykonawczych. W ramach nadzoru wykonano ogółem 975 badań (1341 oznaczeń fizycznych oraz 563 oznaczenia mikrobiologiczne).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Jarocinie
dr n. o zdr. Beata Oleśków

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie.

Zdjęcia zostały wykonane przez pracowników PSSE w Jarocinie.